

naša luč

1974

5

SELŠKA DOLINA

se zajeda v loško pogorje in pod vzhodne obronke Julijskih Alp. Po njej teče Selška Sora, ki teče proti Škofji Loki, kjer se steka s Poljansko Soro. V gornjem delu je tesna deber, pokrajina pa čisto gorska, pri Sel-

ka sta živinoreja in gozdarstvo, zadnji čas vse bolj tudi industrija. Najpomembnejši kraj v dolini — trg Železniki — se že od nastanka v 14. stoletju razlikuje od drugih po prejšnjem železarstvu in po sedanji industriji.

ŽUŽEMBERK

leži nad mostom v dolini gornje Krke in na odcipu cest v Kočevje, Trebnje in Radohovo vas od dolinske ceste. Je središče Suhe krajine. V preteklosti je bilo močna obrambna in gospodarska postojanka, sedež krznarjev, strojarjev in čevljarjev. Zanimiv je trg sredi kraja, ob njem mogočni grad na robu terase nad levim bregom Krke, pragovi in slapovi Krke.

abeceda slovenije

cih se razširi, v dolnjem delu pa se stisne v sotesko pod Lubnikom. Pokrajina je že kar alpska, tudi narečje je že gorenjsko, razen v dolnjem delu. Hiše so prostorne, mnogokje s strehami iz skrila, celo kozolci imajo skrilate strehe. Večji gručasti vasi Selca in Češnjica sta v dolini ob ustju stranskih dolin in po prisojnih policah pod Jelovico in Ratitovcem, na obojni strani pod Blegošem in Poreznom pa sestavljajo vasi Martinj vrh in Davčo samotne kmetije in zaselki, na daleč raztreseni po pomolih in policah pod grapami. Glavni vir zasluž-

ŠMARJE PRI JELŠAH

je krajevno središče gornjega Posotlja, v prijazni gričevnati pokrajini s sadovnjaki in vinogradi, sedež občine. Zanimivo je na pol kmečko naselje. Obiška vredni so Vinski vrh pri Šmarju z vinogradi in cerkvijo Sv. Barbare, Sv. Rok z znamenito cerkvijo in Sladka gora v prisojnem bregu Sv. Mihaela z vinogradi in dvostolpno cerkvijo.

TRBOVLJE

je rudarsko mesto v Zasavju, zraslo iz nekdanjih vasi Retje, Vode, Loke in Trbovlje, središče „črnega revirja“. Zanimivosti so: premogovnik in industrija, novi mestni deli z modernimi stavbami, kmečka hiša z „gankom“ in škodlasto streho ob Savinjski cesti.

VIPAVA

je središče gornje Vipavske doline in sedež vinarstva. Obiška vredni so izvir Vipave „Pod skalo“, Stari grad, Lantierijev grad s poudarjenim pročeljem v beneškem slogu, stolp ob mostu, cerkev in velika vinska klet za okrog 500 vagonov vina.

ZIDANI MOST

leži v tesni dolini na sotočju Save in Savinje in je pomembno železniško križišče. Ime nosi po kamnitem mostu čez Savinjo, poleg katerega stojita še dva železniška mostova.

BOHINJ

dolina gornje Save Bohinjke, je značilna alpska pokrajina, s treh strani obdana od visokega gorskega sveta, odprta samo po dolini Bohinjke proti blejskemu kotu. Vhod vanjo je južno od Bohinjske Bele skozi Sotesko. Pri vasi Nomenj se dolina nekoliko razširi, za Ajdovskim gradcem se pokaže glavni kraj Bohinja, Bohinjska Bistrica. Ta leži v vzhodnem delu Bohinjske kotline. Po bregovih nad vasjo se širijo senožeti in pašniki, ki so pozimi pripravna smučišča in sankališča. Značilne za pokrajino so alpske hiše, dvojni kozolci, bohinjska pasma goveda, sir, zaseka. Jezerska voda Bohinjskega jezera je silno čista. V njem živijo jezerske postrvi, zlatovščice, šarenke in pisančki. Okolica jezera je skoraj nedotaknjena. Na jezerski gladini odsevajo obsežni gozdovi, pečine in alpski vrhovi. Kot folklorni prireditvi sta značilni „kmečka ohcet“ in „kravji bal“.

CERKNO

je pomembna vas v kotlinici ob vznožju Porezna, najizrazitejšega vrha v predgorju Julijskih Alp. Znamenita je cerkev. Znani so tudi pustni nastopi „laufarjev“ z izvirnimi maskami in ocvirkovica.

Slika na naslovni strani: Trebelno pri Mokronogu na Dolenjskem.

V dirki za ekonomski standard - kam?

Mirjam Gregorčič je napisala v reviji „Zaliv“ (Trst, 1973. št. 40—41) razmišljanje „K vprašanju slovenske biti ali nebiti“, iz katere objavljamo nekaj misli:

V današnji industrijski družbi, prežeti od uporabniške miselnosti, vidijo ljudje svojo srečo v čim višjem življenjskem standardu, ki pa za večino pomeni predvsem, če ne zgolj, ekonomski standard. Tako smo danes priče docela enostranskega, pretiranega in brezobzirnega boja za ekonomski standard, ki človeka dobesedno razosebi in uniči njegovo duševno-telesno zdravje, mu ubija nrvstveni in družbeni čut, skratka, človeka kot posamično in družbeno bitje popolnoma popači ter uniči. In to ne samo poedinca, marveč po njem več ali manj celo družino in po tej vso družbo. Rezultat je danes opazna splošna posurovelost z najrazličnejšimi nenravnimi in protidružbenimi pojavi, ki gredo do zločinstva in samomorov.

V tem boju za ekonomski standard pa je najhuje prizadet otrok, in to v dvojnem pogledu usodno.

Namesto družinske ljubezni ob roditeljih in sestrah ter bratih — teh pač ni, ker so ovira v boju za standard, starši sami se pa docela izčrpavajo v boju zanj in nimajo več časa ne posluha za otroka — nudijo starši otrokom v zameno le „sladke nadomestke“, od čokolade do vseh mogočih in pretežno nepotrebnih snovnih dobrin, ki otroka samo razvajajo in zavajajo od prave vzgoje. Tako ga sicer „sladko“, a zato toliko bolj nečloveško oropajo družine, torej osnove za zdrav in polnovreden razvoj.

Boj za ekonomski standard pa je oropal otroka tudi njegove naravne in neodtujljive pravice do samouveljavitve s tem, da mu krati „manevrski prostor“, svobodo za življenjski boj. Saj starši otroku danes že vse preskrbe, ne samo izobrazbo, ampak tudi vse ostalo za njegov standard: stanovanje ali celó hišo, avto, neredko tudi letovalno hišico. Otroku je tako v doraščajoči dobi odvzeta vsaka možnost za nujno potrebno življenjsko borbo, ob kateri bi se mu krepila življenjska in delovna vnema in ob kateri bi doživljal občutja zadoščenja, potešenja, sreče. S tem, ko mu je vse dano, mu je vse odvzeto. Namesto da bi se razvili v samostojne, zrele in odgovorne osebnosti, ostanejo mladi na pol poti, zunanje razviti, notranje pa nedorasli, slabiči brez volje do življenja in dela, nagnjeni k črnogledosti, protestom, mamilom, samomorom in tudi k zločinstvenosti, vse to večinoma iz dolgočasja in pomanjkanja življenjskih pogledov in videnj.

To je „uspeh“ roditeljev, ki so videli v ekonomskem standardu srečo zase in za svoje otroke, dejansko so pa pri tem dosegli obratno. Kakšna ironija — v resnici pa le zakonitost, dasi neugodna zakonitost življenja!

Žrtev te splošne dirke za ekonomskim standardom je pa tudi tisti del naše mladine, ki ji sicer ni „vse dano“, zato pa hoče sama čimprej in čim lažje priti do tega po poti, ki jo večji del vodi v tujino. Zlahka zapušča dom in domovino, saj jo na to nič posebno ne veže. „Standard“, to je čarobni cilj, ki sta ga kazali vzgoja in javno mnenje, in ta je bližji v tujini kot doma. Tako se vrste naših zdomcev nenehno množijo z mladimi, a povratnikov je malo. Čeprav bi ti zdomci dosegli v tujini „standard“ in osebno srečo, kar je bolj redko, pomeni za slovenski narod usodno izgubo, če tonejo v tujini.

Zato je naša velika vsenarodna dolžnost, pripraviti teren za povratek po možnosti vseh naših zdomcev. Enaka in še večja dolžnost pa je, preprečiti, da bi naši ljudje tako množično kot doslej odhajali na tuje in se tam za slovenski narod izgubili.

naša luč

1974 5

mesečnik
za slovence
na tujem
leto 23
maj 1974

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	70 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	17 f. fran.
Italija	2000 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	11 n. gold.
Nemčija	14 n. mark
Švedska	17 š. kron
Avstralija	4,5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

-tudi doma teče življenje naprej-

AVTOCESTA

Vrhnika—Postojna je v kratkem času zahtevala že štiri smrtne žrtve miličnikov PM Postojna. 7. aprila je zgubil življenje Peter Ambrožič, ko ga je povozil italijanski tovornjak. Štefan Tomazin se je ponesrečil lani 12. avgusta, 10. maja lani pa sta izgubila življenje miličnika Edo Ostanek in Milan Panič.

ALPINIZEM

Jugoslovanski alpinisti so že štirikrat odšli osvajat himalajske vrhove. Prva odprava je osvojila Trisul II in Trisul III. Druga je prispela 250 m pod vrh Kangbačena 7900 m. Tretja je bila na Anapurni II in Anapurni IV. Četrta je osvojila južno steno Makaluja in presegla magično mejo 8000 m. Poseben delež pri vseh odpravah imajo Kranjski alpinisti.

† LOJZE DEMŠAR

7. marca so z vsem spoštovanjem, hvaležnostjo in občudovanjem pokopali misijonarja jezuita Lojzeta Demšarja kot zvesto pričo Kristusa in „izvoljeno posodo“, ki je ponesla Kristusa med Bengalce v Indiji. Razdajal se je do zadnjih skrajnosti, tako da so se mu zdravniki čudili, kako zmore s tako slabim srcem še živeti. Veliko je pomagal materi Tereziji, ko je ustanavljala svojo redovno družbo za pomoč najrevnejšim. Angleške oblasti so mu po vojni dale najvišje odlikovanje za življenjsko delo. Ko se je vračal domov, so mu ga ukradli. Pri tem je hudomušno dodal: Bog mi je dal znamenje, naj ne delam za odlikovanja, temveč samo zanj!

BONI ZA BENCIN

Avto-moto-zveza Jugoslavije je sporočila, da bodo Jugoslovani tudi letos lahko kupili bencinske bone za potovanje v tujino. Bone za 200 litrov bencina bodo dobili za potovanje v Grčijo, Bolgarijo, Madžarsko, Avstrijo, ZR Nemčijo, Švico, ČSSR in Poljsko.

„CONSORTIUM MUSICUM“

je ime za cerkveni zbor v Ljubljani, ki ga vodi dr. Mirko Cuderman. Občasno prireja koncerte v stolnici in Slovenski filharmoniji. Na cvetno nedeljo je predstavil v Filharmoniji Bachovo Veliko mašo v h-molu. Poleg odličnega zbora in orkestra so nastopili solisti: Zlata Ognjanović, Milka Evtimova, Mitja Gregorač, Anton Feinig in Jože Stabej. Isti zbor je izdal že enajst velikih plošč cerkvenih pesmi. Zadnja prinaša postne pesmi. S tem ohranja veliko bogastvo slovenske cerkvene pesmi in predvsem zdomec povezuje z domačo zemljo. Dobite jo v Zadrugi katol. duhovnikov na Resljevi cesti in na škofijskem uradu v Ljubljani ali v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

DOMAČA OBRT

Od Turjaka, Velikih Lašč do Ribnice najdemo še vedno veliko družin, ki si v zimskih večerih služijo skromen kruh z izdelovanjem zobobrebcev in špil (zlasti za klobase) (paličice, dolge po 20 cm). Stroji neizbežno izpodrivajo pridne roke. Večeri ob rezljanju so bili povezani z mnogimi starimi običaji, ki so vedno prinesli veselje v naše domove. Žal nam stroji tega ne morejo. Čeprav je ta obrt v zatonu, se še večkrat zberejo sosledje pri kakem kmetu. V pogovoru ure hitro minevajo in spretno roke hkrati pomagajo do zaslužka.

„DUHOVNOST“

je nov list, ki ga izdaja „Družina“ za poglobitev duhovnega življenja. Enostransko pojmovanje, da je duhovnost samo za duhovnike in redovnike, prerašča vedno bolj med osveščene kristjane. Vsakdanja hoja za Gospodom je preprosto življenje vere, upanja in ljubezni. List želi pomagati vsem na tej poti in zato uredništvo vabi k sodelovanju in zanimanju za novi list.

Slika od zgoraj navzdol: Slap Savice. — Ribniško jezero blizu Ribnice na Pohorju. — Ptuj. — Maribor.

Škofja Loka, eno najstarejših slovenskih mest.

Naroča se pri „Družini“ v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 3/1.

ENERGETIKA V SLOVENIJI

Po vojni je v Sloveniji do leta 1960 hitro naraščala proizvodnja energije in je bila ves čas večja od potreb. Do l. 1964 je Slovenija elektriko izvažala v druge republike, nekaj tudi v Italijo in Avstrijo. L. 1964 in 1965 pa je že začela

uvažati elektriko iz Italije in Avstrije. Nato se je preusmerila na sosedne republike, predvsem Bosno. Premoga je začelo primanjkovati leta 1973, nafte pa že od leta 1955. Zaradi neprestanih okvar v termoelektrarnah prihaja do neljubih izpadov električnega toka, kar prinaša gospodarstvu veliko škodo.

KOMISIJA SRS ZA VERSKA VPRAŠANJA

Novi predsednik te komisije je Rudi Čačinovič, podpredsednik

Tone Poljšak, tajnik Peter Kastelic. Čačinovič je tudi podpredsednik izvršnega sveta SRS. Poleg vodstva ima komisija tudi 16 članov iz posameznih področij Slovenije, ki so angažirani v političnem življenju.

PRIMORSKA POJE

V marcu so bili nastopi pevskih zborov. Začetek je bil v Trstu in zadnji v Kobaridu. Poleg teh krajev so nastopili še v Vipavi, Go-

(Dalje na 10. strani)

recimo bobu bob!

Govoril je dve uri, nato pa dejal: „Tako je torej z eno besedo vse povedano.“

Če drugemu stolček spodmakneš, lahko sam vanj padeš.

Rotacija je poskus, da bi domestili istega z istim.

Naj jedo, čeprav ne delajo, bodo manj govorili s polnimi usti!

Zakaj za nekatere diskutante ne velja skrajšani delovni rok?

Povsem pravilno je, da ljudje brez šol zasedejo boljše delovna mesta: če že niso uživali izobrazbe, naj uživajo vsaj na delovnem mestu!

Človek je naše največje bogastvo, ampak kljub temu ga ne bi bilo treba izvažati.

Prazne glave slej ko prej splavajo na površje.

Riba začne smrdeti pri glavi, čistiti pa jo začnemo pri repu.

maša je sestanek s Kristusom

Francoska revija La vie catholique (Katoliško življenje) je stavila svojim bralcem vprašanje: Zakaj k maši? Nekaj odgovorov objavljamo:

MALA TRGOVKA, mati petih otrok:

Zame je več vredno, ostati doma, lepo sprejeti nekoga, z njim prijazno govoriti, kot se včasih prisiliti, da greš k maši, kjer vem, da bom živčna ob misli, da me

čaka doma delo... Današnji mašni obredi so bolj resnični, ker so bolj preprosti, nam bolj blizu... Mnogo so kritizirali maše z jazzom, ki so bile pri nas, pa se mi zdi, da se da pri njih lepo moliti."

MIZAR, družinski oče, 40 let:

Kot otrok sem se pri maši, kamor so me starši zelo redno pošiljali, močno dolgočasil. Maša je bila dolga, nekje daleč od mene, latinskega nisem nič razumel. Pri sedemnajstih letih sem srečal prijaznega duhovnika: „stari kristjan“, ki sem bil, se je tedaj spreobrnil. Ta duhovnik mi je pomagal, da sem odkril, da Jezus Kristus živi in da mi zastavlja odločilna vprašanja. Od tistega trenutka je postala maša zame čisto nekaj drugega: srečavanje s Kristusom, zmenek, h kateremu te povabi nekdo, ki te pozna. In človek zlepa ne bo manjkal pri sestanku z nekom, ki ga ima rad.

RUDAR, oče dveh otrok, 38 let:

Novo bogočastje me dolgočasi. Še vedno je polno simbolov, ki nimajo nobene zveze s svetom. Pridige so pogosto dolge in brezkrvne. Cerkev sama je po mojem mnenju takšna, kot se kaže svetu, izgubila iz oči svoje prvo poslanstvo: oznanjati svetu zapoved svobode in ljubezni... Vendar hodim kljub temu in, čeprav me nemalo stane, redno k maši. To je za druge in zame samega znamenje, da pripadam Cerkvi, ki ima svoje težave, svoje probleme, a tudi svoje upanje. Z njo se čutim vzajemnega. Ne verjamem, da bi se dalo živeti krščansko sam ali v skupini izbranih. Maša je končno edini predvideni in načrtovani trenutek, ki ga najdem, da pošteno premislím svoje življenje kot življenje človeka v tem svetu, v katerem živim.

DELAVKA, mati štirih otrok, spreobrnjenka:

Stalno versko udejstvovanje je življenje vsakega dne, ne privajena navada. To je življenje, ki ga nekdo razdaja. To mi prinaša odsev Boga. To je tudi stik z drugimi, ker brez drugih ne živim več. Prej nisem verovala: življenje drugih mi je bilo deveta briga. Nisem se tega zavedala. Stalno versko udejstvovanje mi daje tudi več go-

(Dalje na str. 8)

ne molitveni mlinčki!

MOLITEV NE SME BITI LOČENA OD NAŠEGA VSAKDA-NJEGA ŽIVLJENJA. Ne sme biti svojevrsten svet zraven našega resničnega življenja. V našem bivanju niso vsi časi enaki. So časi rasti, ko nam gre vse dobro od rok. So časi pojemanja, ko nas ne priznavajo, staramo se, razočarani smo, bolni smo. So časi odločanja, so časi, ko stvari tečejo kar same od sebe. Naš pogovor z Bogom mora sam od sebe živeti iz vsega tega.

VELIKO JE NAČINOV MOLITVE. Oglejmo si jih nekaj!

Kdor ljubi Boga, bo marsikdaj sredi dneva kratko spregovoril z Bogom. So ljudje, ki znajo ravno sredi hrupne dejavnosti, sredi prometnega zastoja ali praznovanja mahoma začutiti božjo tišino. In tudi narobe se lahko zgodi, da človek, ki že zdavnaj ni več prišel do resnične besede z Bogom, nenadoma najde prave besede sredi počitniškega miru.

Zelo preprost in običajen način za umirjenje je, da zmoliš kako stalno molitev. V prezaposlenem življenju so stalne besede opora in spodbuda. Celo prav majhni otroci znajo biti pri tem tiho. Razume se, da pri taki molitvi ne moremo misliti na vse besede.

Več notranjega miru nam da daljša ustna molitev, na primer iz molitvenika ali ta ali oni psalm. Tudi tu ne moreš misliti na vse besede. Besede pa ustvarijo mirno ozračje, tako da lahko božja luč posije na naše življenje.

Isto velja za rožni venec. Njegove besede so v svoji enoličnosti tako lepe, da nam darujejo četrť ure, ko smo lahko tiho pred Bogom. Nikdar ni bil

pri tem namen, da bi mislil na vse izgovorjene besede. Misliš lahko na razne skrivnosti ali pa na otroka, ki te skrbi, na soseda, ki umira, na novoporočenca.

NI VSAK ČAS PRIMEREN ZA MOLITEV.

Zgodnje jutro je najboljši čas zanjo. Mnogi med nami bi bili srečnejši in bi vsak dan delali vse bolj v miru, če bi vstajali pol ure prej. Rana ura zlata ura. Tako zlata je tudi molitev.

V resnici pa jih je veliko med nami, ki tega ne utegnejo več. Lahko pa z nekaj besedami pozdravijo Boga in se tako pridružijo tistim, ki imajo čas (ali pa si ga vzamejo) in zjutraj dalj časa postoje pred Bogom. Marsikdo ima navado, da zjutraj izrecno priporoči svoj dan Bogu. To je lahko zares dobro, če se le zavedamo, da naš dan ne postane božji dan po obrazcu, temveč po pokorščini do naše najgloblje življenjske naloge.

Dobra večerna molitev se pogosto bolje prilaga ritmu naše-ga življenja kakor jutranja. Prihod noči je čas, ko se zamisliš: zahvališ se, premišljaš, prosiš za oprostitev, prebereš odlomek iz svetega pisma ali kake druge knjige. Le kaj naj bi bil razlog, da zakonca, ki vendar živita skupaj, ne bi skupaj molila k njemu, v čigar imenu sta poročena?

Nesluteno presenečenje in obnova so lahko komu duhovne vaje. V samostanu prosiš, da te vzamejo za nekaj dni, ali greš v poseben dom za duhovne vaje, kjer so vsakomur, ki pride, na voljo knjige, tihota in ljudje, ki dobro poznajo evangelij.

Po Holandskem katekizmu

vital vider:

zakonca - se poznata?

Da prideta zakonca do skupne odločitve o kakšni stvari, se morata znati odkrito in pošteno pogovoriti.

Če gre za važne stvari, je treba vedeti, zakaj on tako misli, skušati razumeti, zakaj ona želi tak način in ne takšnega kot on.

Nobeden od zakoncev ne

v šoli evangelista marka

umivanje rok in čaš in vrčev

In zbrali so se pri Jezusu farizeji in nekateri pismouki, ki so prišli iz Jeruzalema.

Farizeji so bili posebna judovska verska sekta v Kristusovem času. Bavili so se z natančnim spoznavanjem postave in izročila očetov ter zahtevali najstrožje izpolnjevanje postave v tistem smislu, v katerem so jo oni razlagali. Niso bili duhovniki. Pri ljudeh so uživali veliko spoštovanje in bili so zares njihovi verski voditelji. Vendar jih je njih pozunanjena pobožnost delala gluhe za notranji božji klic. Zunanje zahteve postave so tako poudarjali, da je pozunanjena postavna pobožnost izpodrinila ljubezen do Boga in do bližnjega, ki so ju zahtevali preroki. — Pismouki so bili nekakšni profesorji svetega pisma. Ko ni bilo v Izraelu več prerokov, so se ti poklicno lotili tolmačenja svetega pisma. Bili so poleg duhovnikov priznani voditelji naroda. Kristus jim je očital dlakocepsko razlago svetega pisma in nepriumno življenje.

Videli so, da nekateri izmed njegovih učencev jedó kar z nečistimi, to se pravi, neumitimi rokami.

Sveto pismo stare zaveze je res zato, da bi se judovski narod ohranil sredi poganskih narodov v nauku in bogočastju čist, zahtevalo nekatera očiščevanja oziroma oddaljenost od nekaterih poganskih navad, ki so mejile že na malikovalstvo. Te zakone so pa pismouki do smešnosti drobili in naprej do-

ločali. Farizeji so skušali te zahteve vpeljati v življenje. Ene in druge je zato motilo ravnanje Jezusovih učencev, ki se teh predpisov niso držali.

Farizeji namreč in sploh Judje ne jedó, če si ne umijejo rok do komolcev, ker se drže izročila starih.

Izročila starih so neštevilni drobni predpisi, ki so jih pismouki dodajali Mojzesovi postavi, deloma kot razlago, deloma kot dopolnitev. Ti predpisi so se ohranjali in širili po ustnem izročilu pod imenom „izročila starih“. Judje so jih imeli večinoma v časti bolj kot samo Mojzesovo postavo. Med predpise je spadalo tudi umivanje rok ob raznih priložnostih, zlasti pred jedjo. S tem naj bi bila odstranjena nevarnost obredne nečistosti.

Tudi ko pridejo s trga, ne jedo, če se ne umijejo. In še mnogo drugih stvari je, ki jih drže po izročilu: umivanje čaš in vrčev in bakrenih kotlov.

Ker človek nikdar zagotovo ne ve, če se ni zlasti na „poganskem“ trgu dotaknil kakšnega nečistega predmeta, je prav in Bogu všeč in končno torej zapoved, da si Jud pred jedjo umije vsaj roke. Preden jé, mora namreč moliti, torej se povezati z Bogom: pred Boga pa ne sme nečist.

Vprašali so ga torej farizeji in pismouki: „Zakaj se tvoji učen-

ci ne ravnajo po izročilu starih, ampak jedo kar z nečistimi rokami?"

Jezusovi nasprotniki se poslužijo zakonov o obredni čistosti kot povoda, da vprašajo Jezusa o njegovem načelnem razmerju do izročila starih. Kristus jim na vprašanje odgovori.

In rekel jim je: „Prav je prerokoval Izaija o vas hinavcih, kakor je pisano: ‚To ljudstvo me časti z ustnicami, a njih srce je daleč od mene; toda njih češčenje je prazno, ker uče človeške nauke in zapovedi.‘

Neko versko izročilo, ki so ga ustvarili ljudje, ki pa se sklicujejo na Boga, ima le toliko veljave, kolikor ljudi res tesneje poveže z Bogom. Sicer je tak nauk le „pobožna“ hinavščina.

Zakaj zametujete božjo zapoved in se držite človeškega izročila? Umivanja vrčev in čaš in še mnogo drugega temu podobnega delate.“

Kako farizeji zamenjavajo božjo zapoved s človeškim izročilom, razloži v naslednjem.

In govoril jim je: „Lepo zametate božjo zapoved, da se držite svojega izročila. Mojzes je namreč rekel: ‚Spoštuj očeta in mater!‘ in ‚Kdor kolne očeta in mater, naj umrje!‘ Vi pa pravite: ‚Če kdo reče očetu ali materi: Vse, kar bi ti od mojega bilo v prid, razglašam za korban,‘ to je dar!, mu potlej več ne pustite, da bi kaj storil za očeta ali mater. In tako razveljavljate božjo besedo s svojim izročilom, ki ste ga uvedli. In še mnogo temu podobnega delate.“

Ponovno je Mojzes svojim ljudem ukazal: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel na zemlji, ki ti jo bo Jahve, tvoj Bog, dal... Kdor svojega očeta ali svojo mater udari ali ju

kolne, mora umreti.“ Farizeji pa so dovoljevali, da je nekdo, ki ni hotel svojih staršev podpirati, razglasil od svoje lastnine tisto, kar bi njim pripadlo, za korban, to je, za daritveni dar, ne da bi bil potem res dolžan tisto prepustiti templju. Tako razglašanje svoje imovine za korban je bilo višek neiskrenosti in licemerstva.

In poklical je spet ljudstvo ter jim govoril: „Poslušajte me vsi ter umejte! Nič ni zunaj človeka, kar bi ga moglo onečastiti, če pride vanj, pač pa, kar prihaja iz človeka, to ga onečasti. Če ima kdo ušesa za poslušanje, naj posluša!“

Jezus pove v nasprotju z ravnanjem farizejev in s starozavznimi zakoni o obredni čistosti (saj so ti imeli le začasno veljavo in so sedaj preživeli) čisto jasno, kaj je pred Bogom važno: namen, iz katerega prihajajo človekova dejanja. To pove s podobo, ki se nanaša neposredno na zakone o obredni čistosti, ki je pa ne bi bilo prav omejiti le na to.

„Kar pa pride iz človeka,“ je rekel, „tisto omadežuje človeka. Kajti od znotraj, iz srca, prihajajo ljudem hudobne misli, nečistovanja, uboji, prešuštva, lakomnost, zlobnost, zvižanost, razuzdanost, zavist, bogokletstvo, oholost, nespamet. Vse te hudobije prihajajo od znotraj in človeka omadežujejo.“

Da je vera, ki jo Jezus označja, stvar srca, ki pa vendar ne ostaja samo v srcu, ampak pri kateri se notranje gledanje razodeva v delih, za to govori navedeni katalog pregreh. Vse te hudobije koreninijo v grešnem mišljenju, prihajajo od znotraj in delajo človeka nečistega, ga oddaljujejo od Boga.

sme biti trmast, da bi iz trme ne popustil. Ne popustiš zato, ker so tvoji razlogi važni. Vedno bo ostal občutek, da spoštujeta mnenje drug drugega. In to je tisto najvažnejše.

Ni vedno lahko razumeti človeka, zato je vselej treba stvāri sami priti čimbolj do dna, kolikor se pač dá seveda.

V zakonu ni nikdar tako, da ima eden prav, drugi pa narobe. Oba imata malo prav in oba malo narobe. Nikdar nima samo eden popolnoma narobe.

Kmalu po prvih dneh po poroki se je treba vživeti v vsakdanjo stvarnost, priti je treba med ljudi, s katerimi bosta zakonca delila marsikaj.

Pride trenutek, ko zagleda zakonec v svojem zakonskem tovarišu takšnega človeka, kot je. Štiriindvajset ur na dan živita skupaj. Nankrat vidi moč svojo ženo prvič skuštrano, brez okrasja in v navadni obleki, ona pa sliši njega prvič smrčati in voħa njegove nogavice. Skratka, srečaš se s tisoč

resničnostmi, ki jih nisi bil prej vajen.

Nekateri mladi naredijo veliko napako, da prekinejo vse stike, ko se poročijo. To gre na škodo zakona in otrok, ki bodo potrebovali stike z družinami in znanci. Otroku prej ko slej ni dovolj le lastna družina.

V zakonu nista zakonska partnerja več tovariša v prostem času, ampak v delu, v življenju. To tudi spremeni sliko. Sicer je lepše, je pa tudi težje. Najbolj resnično spoznanje je, da ima vsak mož toliko lepih lastnosti, da njegovi ženi lahko zavidajo prav tega moža, in da ima vsaka žena toliko lepih lastnosti, da so njenemu možu drugi lahko nevoščljivi zanj. Seveda ima pa vsakdo tudi toliko napak, da se lahko njegov zakonski partner od njega takoj loči. Samo da to ni rešitev.

Do prepira pride takrat, kadar človek nosi v sebi neprijetno stvar in tega več ne prenese. Nekateri mislijo, da se morajo prepiru izogniti za vsako ceno, in zato rajši popuščajo, „samo da bo mir“. Skušati se je treba pogovoriti. Treba pa se je bati tistega prepira, ko se človek tako spozabi, da reče svojemu soprogu vse. Bolje je sproti vse povedati, kot pa čakati, da enkrat izbruhne in da takrat soproga obkladaš, da sam sebe več ne pozna.

Skoraj ni moža in žene, ki ne bi prej ali slej občutila ljubosumnosti. To je pravzaprav do neke mere razumljivo. Čim bolj je mož ponosen na svojo ženo ali žena na moža, tem bolj to čuti, tem bolj lahko nastane ta občutek v njiju. Ljubosumnost si lahko razlagamo kot negotovost, da tvoj ljub-

(Nadaljevanje s str. 5)

ivosti... Maša? Grem k tisti, kjer je najmanj ljudi. Sem iz delavskega sveta in odkrivam, da je že itak dovolj razlik med kristjani na delu. Ni mi do tega, da bi jih še v nedeljo čutila. Pa tudi nimam rada stika z „nedeljskimi kristjani“, s tistimi, ki hodijo k maši očitno iz navade... Stalno versko udejstvovanje pomeni tudi dajati od svojega časa in iti do kraja — in to je že samo po sebi dosti težko. Brez molitve sem izgubljena. Vsako jutro berem evangelij tistega dne in med dnem ga pogosto premišlujem. Redko se zgodi, da ne bi našla priložnosti, ki me nanj spomni, da ga potem znova premislim.

REDOVNICA, zaposlena kot družinska pomočnica:

Stalno versko udejstvovanje je zahteva vsakdanjega življenja: človek prinese k maši od zunaj vse, kar se je v njem nagradilo, pri maši se pa spet napije notranjega. Človek gre k maši, k molitvi s svojim delom, s svojim življenjem sredi drugih, istočasno pa gre iskat Kristusa, da bo šel z njim skupaj spet na pot... Vendar ni glede udeležbe pri maši splošnega pra-

vila in lahko si je zamisliti zvezo z Bogom na različne načine. Spominjam se neke paralične osebe, ki mi je sama priznala, da nikdar ne moli v občem pomenu besede „molitev“. Vendar je prenašala svoje trpljenje na tak način, da ni bilo nobenega dvoma, da je bilo to, kar je živela, posebna oblika molitve, pa čeprav ni uporabljala molitvenih obrazcev. Mislim, da zavisi dejavno versko udejstvovanje od položaja, v katerem se nahajamo.

GIMNAZIJC pariškega liceja Arago: K maši prinašajo kitaro, banduro in klarinet, da spremljajo petje med njo. Pesmi pejejo udeleženci po melodijah črnih duhovnih pesmi, ritmu jazza in južnoameriških melodijah. Ta skupina se dobiva ob sobotah zvečer po maši, ki se je udeležujejo s starejšimi in mlajšimi od sebe in pri kateri dobivajo obhajilo pod podobama kruha in vina. Ducat njih med mašo poje in igra v zelo razgibanem ritmu.

Imamo dve obliki maše: eno ob sobotah zvečer z mnogo godbe, drugo ob četrkih s trenutki molka, premišljevanja, in s trenutki razgovora (namesto bogočastja besede). Predmet razgovora z duhovnikom in med seboj je med dru-

gim: jaz moram biti res jaz, iskrenost, samota... Vendar je sobotna maša z muziko bolj obiskana. Poleg mladih iz naše skupine prihajajo tudi od drugod, da so pri tej maši skupaj z nami... Izbrali smo to obliko maše, ker bolj odgovarja nam, našemu načinu življenja, našemu okusu. Z ritmom bolje izrazimo, kaj je v nas, kaj imamo radi. Z muziko skušamo povedati, kaj mislimo, kaj živimo posamič in skupno. Brez maše bi naša skupina ne bila to, kar je, s takim življenjem, tako bratska. Za nas je to nujno, da se pri maši najdevamo in da se tam skupno izpovedujemo.

SREDNJEŠOLEC, 19 let:

Imam rajši maše, ki jih imamo srednješolci v majhnih skupinah. Drugje, v farni cerkvi, človek skoraj nikogar ne pozna, tam ni resnične občestvenosti med ljudmi. Tukaj pa smo v zvezi med seboj. Skupina je nekaj resničnega, nekaj živega. Človeku se povezanost v molitvi mnogo bolj posreči. Zame je molitev sredi te skupine mnogo več vredna, kot če bi sam molil. Kadar grem kam drugam k

maši, je to vedno maša, gotovo, a mi nečesa manjka: resnične povezave z ostalimi.

GIMNAZIJEK, 21 let:

Pri tej maši, pri kateri se dobivamo ob sobotah zvečer in ki jih skupaj pripravljamo s petjem in muziko, čutim mnogo bolj božjo navzočnost kot na primer pri župnijski maši.

MATI štirih otrok:

Maša je zame priložnost, da se dobim s tistimi, ki imajo isto vero, isti cilj kot jaz. To je delitev z drugimi tistega, kar človek čuti, svojega veselja, svojega trpljenja... Jaz grem k maši tudi zato, da najdem oporo svoji veri, na primer kadar sem imela trd teden. K maši namreč prinašam pri darovanju vse, kar sestavlja moje življenje, a prihajam tudi iskat opore, črpat moči. Kadar ne grem k maši (na primer ob rojstvu otroka), mi zares nečesa manjka... Rajši imam mašo v majhnih skupinah. Udeležba je bolj resnična, več medsebojnega soglasja je, več vzajemnosti enih z drugimi.

MATI dveh otrok:

Jaz hodim k maši zato, da se duhovno spet opomorem. Zato, da bi našla čimbolj Jezusa Kristusa. Kaj mi to nudi? Prav gotovo ne nekega ugodja. Saj maša ni nekaj čustvenega. Maša, obhajilo — to je neka nujnost za moje osebno življenje. Potrebujem te moči, da morem nadaljevati vsakdanje življenje, ki ni vselej veselo.

MATI treh otrok:

Maša je trenutek, ko spet dobim moči za svojo vero, za svoje življenje. Kadar ne morem iti, mi nečesa manjka. Zadnje nedeljo sem se morala zadovoljiti s tem, da sem gledala mašo po televiziji, svojega malčka pa sem imela na kolenih, ker je tako kašljal. Vendar to ni isto, kot če grem v cerkev. Zelo imam rada novo bogoslužje: sedaj je bolj živo, odgovarjamo, sodelujemo. Prej je bilo vse skupaj bolj neko mrmranje.

ljeni morda še ni v tvoji popolni posesti. Seveda pa je vir ljubosumnosti lahko tudi dvom o zvestobi moža ali žene.

Ljubosumnost človek lahko premaga s tem, da se skuša prepričati o lastni zadržanosti, o svojem izjemnem položaju, ki ga ima pri zakoncu, da torej vezi moža z drugimi ženskami ali pa žene z drugimi moškimi niso nobena grožnja za njuno ljubezen. Tisti, ki je ljubosumen, pri tem zelo potrebuje pomoči svojega soproga ali soproge. Ljubosumnost je pravzaprav klic po ponovni zagotovitvi: „Saj veš, da sem tvoj, saj veš, da sem tvoja.“

Dobro si je tudi malo izprašati vest. Ali sem s čim povzročila ljubosumnost svojega moža? Da morda ne delam kaj takega, kar moža, ženo vedno znova spravlja v ljubosumnost?

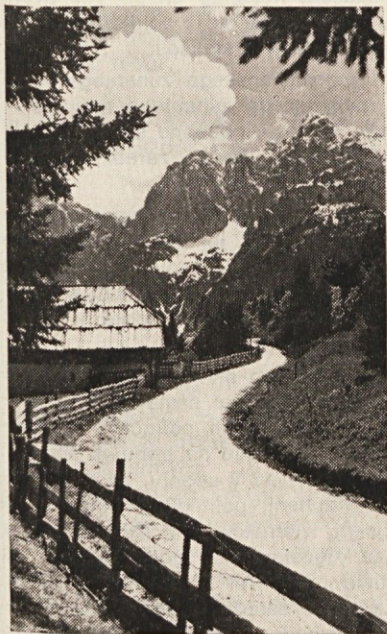
Jasno pa je, da ljubosumnost, ki bi se vedno znova ponavljala, lahko samo razgrize odnos med možem in ženo, kajti ljubezni ne moreš izsiliti.

Pridejo trenutki, ko bi človek rad komu o tem poštožil. Še najbolj varno bo duhovniku ali pa zelo dobremu prijatelju ali prijateljici. Kakšni starejši prijatelji, starejši zakonci so lahko odlični svetovalci.

V medsebojnem zblíževanju in spoznavanju moža in žene ima veliko vlogo spolnost.

Spolna vzgoja se začne že v zibelki. Otrok, ki ga mati z veseljem doji, posebej doživlja toploto in neko nežnost. To je za otroka doživetje.

(Dalje prihodnjič)

**tudi doma
teče življenje
naprej**

(Nadaljevanje s str. 3)

rici, Dobrovem, Ilirski Bistrici in Divači. Zbralo in se je med seboj povežalo 62 zborov. Največ je bilo moških in oktetov, Redkejši so bili mešani, medtem ko so bili ženski le redki gostje. Nastopajoči so pokazali izredno vitalnost, od najskromnejših po zmogljivosti do pravih umetnikov.

RUDNIKI

Ameriška izvozno-uvozna banka je odobrila jugoslovanskim rudnikom 9,7 milijona dol. kredita za nakup tovarnjakov in rudniške opreme pri ameriških proizvajalcih. Letne obresti so 6%.

*

BLEĐ. — Skupnost za varstvo človekovega okolja radovljiške občine je opozoril na nevarnosti, ki utegnejo nastati ob zajezitvi Rádovne. Ta priteče iz Krme pod Triglavom. Načrt predvideva zgraditev 67 m visoke pregrade, ki bi ustvarila jezero, večje od Blejskega. S tem bi voda zalila dolino med Mežakljo in Pokljuko. Zajetje bi bilo rezervoar pitne vode in z njo bi hladili kotle bodoče jedrske centrale v Krškem. Skupnost varstva okolja je poudarila, da gre predvsem za gospodarski načrt, ki se ne ozira na poseg v naravni park ter nevarnost jezú.

BRASLOVČE. — V veroučni sobi je kaplan Jože Zidanšek razstavil svoja umetniška dela iz lesa, ki ga je oblikoval z izžiganjem in odpadlimi kosi ladijskega železa. Umetnik je samouk in je hotel upodobiti čim več motivov iz narave in verskega življenja. Škof Grmič daje to oceno: Preproste stvari oživijo, če se jih dotakne človeška roka; spregovorijo pa, če človek vanje vdihne svojega duha.

**Kaj pravijo
doma
in po svetu**

Z izvlečki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo. Iz podane snovi naj si bralci sami ustvarijo sodbo o življenju slovenske družbe! Op. ured.

NOVI LIST

Prejeto št. 18...
K. A. B. D. E. F. G. H. I. J. K. L. M. N. O. P. Q. R. S. T. U. V. W. X. Y. Z. AA. AB. AC. AD. AE. AF. AG. AH. AI. AJ. AK. AL. AM. AN. AO. AP. AQ. AR. AS. AT. AU. AV. AW. AX. AY. AZ. BA. BB. BC. BD. BE. BF. BG. BH. BI. BJ. BK. BL. BM. BN. BO. BP. BQ. BR. BS. BT. BU. BV. BW. BX. BY. BZ. CA. CB. CC. CD. CE. CF. CG. CH. CI. CJ. CK. CL. CM. CN. CO. CP. CQ. CR. CS. CT. CU. CV. CW. CX. CY. CZ. DA. DB. DC. DD. DE. DF. DG. DH. DI. DJ. DK. DL. DM. DN. DO. DP. DQ. DR. DS. DT. DU. DV. DW. DX. DY. DZ. EA. EB. EC. ED. EE. EF. EG. EH. EI. EJ. EK. EL. EM. EN. EO. EP. EQ. ER. ES. ET. EU. EV. EW. EX. EY. EZ. FA. FB. FC. FD. FE. FF. FG. FH. FI. FJ. FK. FL. FM. FN. FO. FP. FQ. FR. FS. FT. FU. FV. FW. FX. FY. FZ. GA. GB. GC. GD. GE. GF. GG. GH. GI. GJ. GK. GL. GM. GN. GO. GP. GQ. GR. GS. GT. GU. GV. GW. GX. GY. GZ. HA. HB. HC. HD. HE. HF. HG. HH. HI. HJ. HK. HL. HM. HN. HO. HP. HQ. HR. HS. HT. HU. HV. HW. HX. HY. HZ. IA. IB. IC. ID. IE. IF. IG. IH. II. IJ. IK. IL. IM. IN. IO. IP. IQ. IR. IS. IT. IU. IV. IW. IX. IY. IZ. JA. JB. JC. JD. JE. JF. JG. JH. JI. JJ. JK. JL. JM. JN. JO. JP. JQ. JR. JS. JT. JU. JV. JW. JX. JY. JZ. KA. KB. KC. KD. KE. KF. KG. KH. KI. KJ. KL. KM. KN. KO. KP. KQ. KR. KS. KT. KU. KV. KW. KX. KY. KZ. LA. LB. LC. LD. LE. LF. LG. LH. LI. LJ. LK. LL. LM. LN. LO. LP. LQ. LR. LS. LT. LU. LV. LW. LX. LY. LZ. MA. MB. MC. MD. ME. MF. MG. MH. MI. MJ. MK. ML. MM. MN. MO. MP. MQ. MR. MS. MT. MU. MV. MW. MX. MY. MZ. NA. NB. NC. ND. NE. NF. NG. NH. NI. NJ. NK. NL. NM. NO. NP. NQ. NR. NS. NT. NU. NV. NW. NX. NY. NZ. OA. OB. OC. OD. OE. OF. OG. OH. OI. OJ. OK. OL. OM. ON. OO. OP. OQ. OR. OS. OT. OU. OV. OW. OX. OY. OZ. PA. PB. PC. PD. PE. PF. PG. PH. PI. PJ. PK. PL. PM. PN. PO. PP. PQ. PR. PS. PT. PU. PV. PW. PX. PY. PZ. QA. QB. QC. QD. QE. QF. QG. QH. QI. QJ. QK. QL. QM. QN. QO. QP. QQ. QR. QS. QT. QU. QV. QW. QX. QY. QZ. RA. RB. RC. RD. RE. RF. RG. RH. RI. RJ. RK. RL. RM. RN. RO. RP. RQ. RR. RS. RT. RU. RV. RW. RX. RY. RZ. SA. SB. SC. SD. SE. SF. SG. SH. SI. SJ. SK. SL. SM. SN. SO. SP. SQ. SR. SS. ST. SU. SV. SW. SX. SY. SZ. TA. TB. TC. TD. TE. TF. TG. TH. TI. TJ. TK. TL. TM. TN. TO. TP. TQ. TR. TS. TT. TU. TV. TW. TX. TY. TZ. UA. UB. UC. UD. UE. UF. UG. UH. UI. UJ. UK. UL. UM. UN. UO. UP. UQ. UR. US. UT. UY. UZ. VA. VB. VC. VD. VE. VF. VG. VH. VI. VJ. VK. VL. VM. VN. VO. VP. VQ. VR. VS. VT. VU. VV. VW. VX. VY. VZ. WA. WB. WC. WD. WE. WF. WG. WH. WI. WJ. WK. WL. WM. WN. WO. WP. WQ. WR. WS. WT. WY. WZ. XA. XB. XC. XD. XE. XF. XG. XH. XI. XJ. XK. XL. XM. XN. XO. XP. XQ. XR. XS. XT. XU. XV. XW. XX. XY. XZ. YA. YB. YC. YD. YE. YF. YG. YH. YI. YJ. YK. YL. YM. YN. YO. YP. YQ. YR. YS. YT. YU. YV. YW. YX. YZ. ZA. ZB. ZC. ZD. ZE. ZF. ZG. ZH. ZI. ZJ. ZK. ZL. ZM. ZN. ZO. ZP. ZQ. ZR. ZS. ZT. ZU. ZV. ZW. ZX. ZY. ZZ.

KAJ BI ITALIJANI RES RADI NAŠE OZEMLJE?

Na prvi strani našega lista smo imeli že večkrat zares neprijetno priložnost, komentirati in zavračati razne italijanske zahteve po slovenskem in hrvaškem narodnem ozemlju — nekdanji cona B Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je pripadla po londonskem sporazumu iz leta 1954 Jugoslaviji in predstavlja danes del jugoslovanskega državnega ozemlja.

Takih zahtev ni mogla roditi zdrava pamet, kaj šele državniška modrost, zato se začudeno sprašujemo, kako se je moglo zgoditi, da je italijansko zunanje ministrstvo 11. marca poslalo jugoslovanski vladi noto, v kateri je protestiralo proti temu, da so dale jugoslovanske oblasti postaviti na meji kovinske table z napisom „Socialistična republika Slovenija“, češ da je to samovoljnost, ker ima Jugoslavija tisto ozemlje (cono B) samo v upravi, ker italijanska suverenost nad njim ni ugasnila. Kot znano, je to teza italijanskih desničarskih in fašističnih krogov.

Seveda sta jugoslovansko zunanje ministrstvo in zvezna vlada odločno zavrnila to izzivanje in ga označili tako, kakor zasluži — za dejanje, ki je v popolnem nasprotju z vsem današnjim prizadevanjem za pomirjenje, zbliznanje in sodelovanje v Evropi in za dobro sosedstvo med obema državama.

Italijansko zunanje ministrstvo je skušalo nekoliko omiliti vtis svoje note in popraviti slab vtis, ki ga je naredila, vendar je iz poluradne izjave ministrstva razvidno, da v bistvu vztraja pri svojem stališču.

Toda neglede na uradna odgovora jugoslovanskega zunanjega ministrstva in vlade je dobila nova nota italijanskega zunanjega ministrstva ogorčen odgovor od same jugoslovanske javnosti, posebno še v Sloveniji in Hrvaški, ki sta najbolj direktno prizadeti in užaljeni zaradi tega napada na njuno narodno in državno ozemlje.

Upali smo, da je povojna demokratična Italija končno spoznala, da so minili časi osvajanj in grabljenja po tuji zemlji, in mislili smo, da se ji je vendarle zjasnilo, da ima vsak narod pravico do svojega narodnega ozemlja in do varnosti na njem, pravico do svojega obstanka. A kaže, da smo se zmotili. Se v tem kažejo posledice fašistične vzgoje, ki so jo uživali današnji voditelji demokracije v Italiji? Verjetno.

Očitno je, da je nekdo v vladi ali v zunanjem ministrstvu v Rimu izračunal, da je napočil čas za tako noto, in jo je dal sestaviti ter jo odposlati. Izračunal na osnovi česa? Na osnovi zadnjih političnih in ideoloških nasprotij in sprememb v Jugoslaviji? V upanju na trenutek slabosti jugoslovanskega državnega in partijskega vodstva? V upanju, da bi se utegnile obnesti izsiljevalne metode tudi v zunanji politiki? V mnenju, da pomeni zmanjšanje italijanskih nedeljskih izletnikov v Soško dolino, v Istro in Dalmacijo tako hud udarec za jugoslovansko gospodarstvo, da bo vlada prisiljena kapitulirati pred tako noto? Ali v zmotnem mnenju, da bodo Združene države, morda razdražene zaradi jugoslovanskega zdržanja med nedavno vojno na Bližnjem vzhodu, podprle tako italijansko pustolovščino na račun Jugoslavije? Ali celo v zgrešeni domnevi, da Beo-

natočimo si čistega vina!

RAVNO SEM NAŠEL LUKNJO V ZAKONU, PA SEM NALETEL NA REŠETKE.

„Čez dve, tri leta sladkorja ne bo treba več uvažati, ker smo zdaj ugotovili, da ga lahko prideljemo tudi doma.“

„Kdaj bomo pa to ugotovili tudi za fižol, krompir in kislo zelje?“

BOLJE PRAZNA GLAVA KOT PRAZNA MALHA.

Stranka mesarju: „Kako dobro ste založeni z mesom! Najbrž se bo spet podražilo.“

PREDLAGAM FESTIVAL „ENERGETSKA KRIZA“. KAKŠNE POPEVKE BI NAJBOLJ USTREZALE?

● Predlagam zborne, melanholične popevke, ki bi jih peli najbolj prizadeti kolektivi.

● Predlagam: „Stara mama, oj, ne šivaj!“

BOLJE JE IMETI PRAZEN ŽELODEC KOT PRAZNO GLAVO, LE DA JE S PRAZNO GLAVO LAŽJE VZDRŽATI.

V bistvu je delavcem popolnoma vseeno, ali jim skrajšajo delovni teden ali pa podaljšajo konec tedna.

POROČENI MOŠKI ŽIVIJO DLJE KOT NEPOROČENI. PRAV JIM JE!

Pri pogovorih je najzanimivejše tole: ravno ko meniš, da si naletel na inteligentnega človeka, ti odpre usta in začne govoriti.

V ČEM JE DELEGAT DRUGAČEN OD POSLANCA?

● Poslanec je dobival tovariško plačo, delegat bo pa dobival tovarniško.

● Delegat bo sintetiziral kontradiktorne interesne sfere interesnih grupacij in z intenzivno dinamiko preprečeval statistično fosilizacijo skupščine. (Plonkar iz Dela)

HUDIČ NI NIKOLI TAKO ČRN, KOT GA SLIKAJO. PONAVALI JE ŠE BOLJ.

Hura, obljublajo nam, da bomo imeli prihodnost takšno, kot imajo nekateri sedanost!

KAJ ZAVLAČUJE IZBIRO SLOVENSKE HIMNE?

● Preveč besedila imamo za tako malo melodije.

V IMENU NARODNEGA ZDRAVJA PREDPIŠIMO GOSTINCEM, DA V VINO LAHKO MEŠAJO SAMO ZDRAVO VODO!

Uprava PTT: „Zaradi podražitve papirja stane znamka za 0,80 Din zdaj 1,50 Din.“

STOPIL JE V TRGOVINO, ZAMIŽAL NA ENO OKO IN CENE SO OSTALE ISTE.

Poznam direktorja, ki mu že petnajst let bije zadnja ura.

ENAINDVAJSETEGA MARCA SMO DOSEGLI POPOLNO ENAKOST — NOČI IN DNEVA.

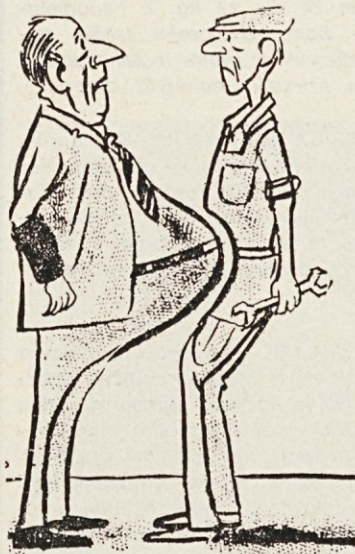
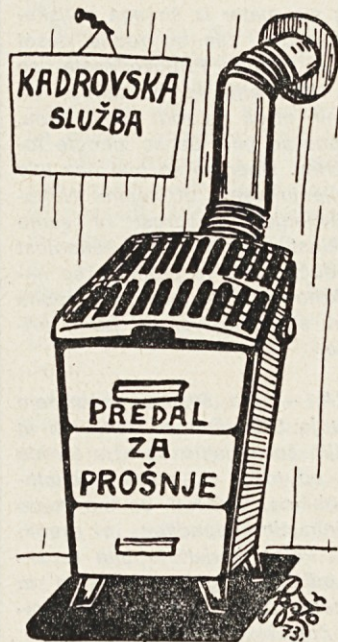
„Tovariš šef, tržni inšpektor je rekel, da nas bo prijavil zaradi previsokih cen.“

„Prava figa! Do takrat, ko bomo na sodišču prišli na vrsto, bodo naše sedanje cene že smešno nizke.“

MALI BOGOVI LAHKO USTVARIJO SVOJIM PODREJENIM PRAVI PEKEL.

Direktor odgovori na časnikarjevo vprašanje o delavskih stanovanjih: „Mi smo vprašanju delavskih stanovanj posvetili ogromno pozornost. Včeraj sem se vselil v eno.“

NEKATERI OSTAJAJO VEČNO MLADI: DO POZNE STAROSTI PONAVLJAJO MLADOSTNE NAPAKE.

Po Pavlihu

CELJE. — 15. marca je bila v prostorih celjskega gledališča ob materinskem dnevu posebna svečanost. Pred odrom se je zbralo okrog sto mater iz širšega celjskega območja. Vse so rodile deset ali več otrok. Pripovedovale so svoja doživetja in poudarile, da številnih otrok ne rodi samo beda. Ponosne so bile, da so zmogle toliko žrtev. Obenem so bile nov klic k življenju vsem utrujenim. Njihova življenjska modrost ni samo preteklost, ampak tudi sedanjost in bodočnost. S to proslavo so naše skrite in tihe junakinje dobile čeprav skromno, vendar javno priznanje.

IDRIJA. — Ob šolskem športnem dnevu je 500 učencev osnovnih in srednjih šol očistilo obrežje Idrije južno od Idrije do meje s tolimnsko občino. Nabrali so na kupe polivinilastih odpadkov in drugih smeti. Poleg koristi je bila ta akcija odlično vzgojno sredstvo in bogatenje čuta za varovanje zdravega človeškega okolja.

KOBARID. — Kobariška tovarna mlečnih izdelkov „Planika“ je začela z izdelovanjem tako imenovanega mlekovita. Novo krmlilo pocenjuje prehrano telet, čeprav kilogram tega preparata velja 16,30 din. Če uporabljajo živinorejci pri reji telet le mleko, stane prirastek teleta 24 din za kg. Z nadomestkom bodo živinorejci lahko prihranili veliko mleka in tako znižali ceno prirastka na 16,52 dinarjev.

KOKRICA pri KRANJU. — 6. aprila, na cvetno soboto, je nadškof Pogačnik posvetil novo cerkev. Zunanje slovesnosti so bile zmago-slavje žrtev in nov polet duha k večno živim „plamenicam naših gora“.

SV. LENART. — V začetku maja so odprli novo tovarno pohišstva. Gradilo jo je podjetje Marles in s tem razširilo svoj proizvodni plan. Nova tovarna ima 3.000 m² proizvodne površine. V njej bo zaposlenih 120 delavcev. Izdelovali bodo predvsem kuhinjsko opremo, mini-kuhinje kot tudi opremo za kopalnice in predsobe.

(Dalje na 34. strani)

grada ne briga usoda nekaj sto kvadratnih kilometrov slovenskega in hrvatskega ozemlja, zdaj ko ima menda opravka z važnejšimi problemi?

Če že hoče italijanska vlada na novo začeti vprašanje mej, potem bo tudi slovenski narod nanovo predložil svoje zahteve, o katerih je dozdalej molčal zaradi dobrega sosedstva in v upanju na dokončno spravo. Če naj ne bi veljala jugoslovanska suverenost nad cono B, zakaj bi potem veljala italijanska suverenost nad cono A? Ne vidimo razloga za to. In tako se lahko začne ves spor okrog nekdanjega Svobodnega tržaškega ozemlja na novo.

A ne verjamemo, da bo upala gnati italijanska vlada to stvar tako daleč v današnji evropski in svetovni situaciji. Edino, kar ji torej preostane, je, da prizna današnje meje, današnjo stvarnost ali da si skuša s silo vzeti jugoslovansko ozemlje, na katero postavlja svojo hipoteko. A tudi tisti, ki niso preroki, vedo, kaj bi se v takem primeru zgodilo.

Novi list, Trst, 21. marca 1974, str. 1. in 3.

družina

„Družina“ izhaja dvakrat na mesec. Izvode stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin. aa inozemstvo

ČUDNI PUSTNI POGREBNI SPREVEDI

Letočni pust je minil dokaj mirno. Ne tako pepelnica. Po slovenskih mestih in vaseh je bilo mogoče srečati čudne pogrebne sprevede. Na čelu križ (marsikje so ga potegnili iz kakšne ropotarnice ob podružnični cerkvi), za njim „duhovnik“ ali celo „škof“, na vozičku lutka pusta, večkrat z umazano poudarjenimi seksualnimi simboli, za njim „žalujoči“, ob sprevedu pa obvezni „mežnar“, ki je s pušico (najbrž tudi cerkveno) nadlegoval mimoidoče in nabiral drobiž.

Opisali smo spreved, ki se je pomikal po ulicah ljubljanskega mestnega središča. Takšne in podobne bi mogli videti kjerkoli v Sloveniji.

Zanimiva bi bila statistika, koliko ljudi si je na ta dan privoščilo dopust, da so mogli sodelovati pri „pogrebu“. Če je njim tako prav, če jim „nese“, mora biti prav tudi nam. Toda vsaka stvar ima svoje meje, mimo katerih ne moreš, če hočeš še ostati človek. Šala je dovoljena samo do takrat, dokler ne postane žalitev. In ti pustni pogrebi so za kristjana žalitev. Križ nam pomeni svetinjo, simbol odrešenja, zato nas boli vsako norčevanje iz tega simbola.

Poglavje zase so seveda gledalci. Če predpostavljamo, da vsaj polovica Slovencev občasno hodi v cerkev in se prišteva med kristjane, lahko tudi sklepamo, da je bilo med gledalci, ki so spremljali „pogreb“ pusta, približno polovica kristjanov. In tu se začena tragedija. Prav tisti ljudje, ki so z nasmejanimi obrazi gledali norčavi spreved s križem na čelu, bodo morda v nedeljo v cerkvi pred istim simbolom poklekli, ne da bi čutili najmanjši očitke vesti. Drugi so se smejali, smešno je bilo, zato so se smejali tudi oni.

Še več. Tisti elegantno oblečeni gospod, ki je na uličnem vogalu odprl denarnico in potisnil bankovec v pušico pustnemu „mežnarju“, bo morda v nedeljo z isto vajeno kretnjo segel po denarnico tudi v cerkvi in prispeval svoj dar. Saj je vendar kristjan in ve, da mora cerkev podpirati!

Gotovo nam bo marsikdo nalepil etiketo mračnjakov, če ne še česa hujšega. Ponavljamo: Nismo proti veselju, smo pa proti žalitvam, pa naj žalijo kogarkoli. Tudi ateista in agnostika. In če se že kdorkoli lahko norčuje iz krščanskih simbolov, mora tisti, ki si hoče upravičeno pridevati krščansko ime, takšno norčevanje in sramotenje odklanjati. Tudi če drugi ravnajo drugače. Mar zahtevamo preveč?

Družina, Ljubljana, 17. marca 1947, str. 3.

slovinci

po evropi

anglija

Vso srečo v življenju želimo dve-
ma paroma: Julija Žagar in Ri-
chard Davis sta stopila pred oltar
Sv. Petra v Bargoed-u 29. decem-
bra lani, in Erika Lešnik ter Chri-
stopher Whewell v Marijini cerkvi,
Haslingden, 23. februarja 1974.

Pri birmi je bila 3. marca v cerkvi sv. Jurija, Derby, Marija Krajšek. Čestitamo!

Pridnost in sposobnost moramo priznati Janezu Dejaku. Krajevni list „Evening Sentinel“ v Stoke on Trent je priobčil članek, kako je Janez Dejak, ki je prišel k očetu, hitro izpolnil svoje sanje in je uspel v industriji. Pred dobrimi šestimi leti je začel v majhnih prostorih, ki jih je najel za 25 šilingov tedensko, potem se je štirikrat selil v vedno večje prostore in je izkazal sredi leta 1972 že bilanco 150.000 funtov. Firma nosi naslov „Silent Gear Ltd“ (tihe prestave). Takrat je dejal, da mora napraviti bilanco za četr milijona. Rad prizna, da so dobri odnosi z delavci napravili uspeh. Sami so si postavili kantino. Podjetje skrbi za napravo industrijskih prestav od največjih strojev in lokomotiv do ma-

lih, ki jih daje v otroške avtomobile. Želimo mu tudi v bodoče veliko uspeha!

V cerkvi v Aberdare, Wales, sta se 30. aprila poročila Ana Šinigoj in Gerald Jarvis. Naj ju spremlja sreča in božji blagoslov na njihuni skupni življenjski poti!

avstrija

KOROŠKA

SPITTAL ob Dravi. — Za sliko brezjanske Matere božje, zgrajene v mozaiku, v novi baziliki Gospodovega oznanjenja v Nazaretu smo poslali 4000 šilingov. Koliko so naši prvi begunci premolili v taboriščni kapeli pred prvo podobo brezjanske Matere božje, ki je bila narisana s krednimi barvami in je sedaj spravljena v begunskem arhivu pri msgr. dr. Jagodicu v Leisachu! In prav bo, da bo ena slovenskih Marijinih podob prikazana vsemu svetu, ki bo romal v svete palestinske kraje, kot je tudi Oče naš slovensko napisan v cerkvi očenaša na Oljski gori. Oče naš so napisali za vladikovanja nadškofa dr. Jegliča. Tudi poznejši rodovi naj vedo, da smo tudi Slovenci častili Mater božjo in posebno ljuba nam je bila vsaj ob tem času njena brezjanska slika in podoba.

Tudi spittalski Slovenci smo v veliki večini opravili v nedeljo, 31. marca, svojo velikonočno dolžnost. Za to priliko je prišel spovedovat salezijanski duhovnik F. Vidic iz Celovca. Prav je, da se Slovenci držimo tudi te stare krščanske navade, da vsaj za Veliko noč po besedah apostola Pavla postrgamo stari kvas in se nasitimo s Kruhom močnih. Naj nas od tega ne zadržuje posmeh malomeščanskih ljudi, češ: „Kaj pa imaš od tega, če greš v cerkev in k obhajilu! To je za stare, revne ljudi, ne pa za zdrave, delavne može. Si kaj bolj bogat, če te cerkvena vrata tepejo po petah?“ Mi pa se držimo pravila: Delaj v življenju tako,

kakor bi želel delati takrat, ko boš jemal slovo od zemskega življenja!

Pomlad je tu, Narava si je opomogla od zimskega spanja in začela novo življenje. Tudi ljudje. Vendar se zdi, da si nekateri kar ne morejo opomoči. Tako tudi ne g. Jakob Niderl, ki je pred kratkim izgubil sestro in je doživel že 90 pomladi. Zdravnik, kateremu je prej pomagal pri hišnih opravilih, mu je rekel: „Veliko se gibljite! Dokler boste kaj delali, boste živeli.“ Večer svojega življenja preživlja v stanovanju svoje snahe Jelke.

Kopačeva mati je stara že 87 let. Bila je to nekdanja trdna kmečka žena in je mati g. Janeza Kopača, župnika torontske slovenske župnije in dveh redovnic; ena je uršulinka in zdaj deluje pri Vatikanškem radiu, druga pa je redovnica Klaverjeve družbe v Švici. Tu in tam pridejo otroci mater pogledat, kadar jih pot zanese v naše kraje.

Zadnje čase boleha v spittalski bolnici pri dr. Samoniggu g. Jure Veider. Zdravniški izvid je pokazal, da boleha za zlatenico. Kakor ima vsaka bolezen svojo dobo in svoj potek, tako tudi ta. Želimo

Po krstu Viktorja Ludovika Grintala v Marijini kapeli v Spittalu ob Dravi.

mu skorajšnje okrevanje in polnega zdravja, čeprav je doživel že 80 pomladi.

V domači oskrbi pod vednim zdravniškim nadzorstvom je tudi g. Jože Mavrič, nekdanji uradnik pri ljubljanski upravi. Bil je operiran v beljaški bolnišnici, pa si kar ne more popolnoma opomoči. Seveda tudi ni med najmlajšimi, pa vendar se je dolgo krepko držal.

Pa imamo še nekaj bolehaliv ljudi, ki so tudi že starejši, a najraje kar skrito in tiho živé. Tako Katarina Porenta, ki ima že od mladih let pokvarjeno nogo. In ta okvara noge se v starosti še stopnjuje. Svoj kotiček ima pri g. Lojzetu Starmanu in njegovi družini.

Vsem imenovanim, pa tudi vsem neimenovanim bolehnim ljudem želimo, da bi jih pomladansko sonce ogrelo in okrepilo.

PREDARLSKA

Duhovna obnova: Preteklo leto smo napravili prvi smeli poizkus, da rojake, ki so ves teden vpreženi v trdo delo, povabimo na celodnevno razmišljanje o moralnih vprašanjih. Šlo je za ljubezensko življenje pred zakonom in potem. Uspeh je presegel pričakovanja in zato smo letos tvegali korak naprej in postavili razmišljanje pod geslo: „Vera — včeraj in danes“. Obravnavali naj bi torej osnovna vprašanja verovanja, kakor se dejansko pojavljajo v vsakdanjem življenju.

Če je bilo lansko leto 66 udeležencev, se jih je letos prijavilo že okrog 100 in prišlo jih je 92. Takšno zanimanje nas je res presenetilo. Veselili smo se, da se je našlo toliko mož, žená, fantov in deklet, ki so bili pripravljene žrtvovati lepo nedeljo, da si v teoloških razglabljanjih poskušajo priti na jasno o smislu ali nesmislu svojega verovanja.

Ker so bili prostori mladinskega duhovnega središča v lepem, odmaknjenem St. Arbogastu zasedeni, nam je škofija v Feldkirchu stavila lastno zborovalno dvorano na razpolago. Tam smo se zjutraj

Po krstu Darje Sok pred kapelico; starši so desno poleg otroka. (Bregenz, Predarlško).

zbrali in pričeli z molitvijo k Sv. Duhu. Pozdravil nas je naš župnik g. Janez Žagar ter orisal organizacijski okvir.

Obnovo je vodil p. Miha Žužek D. J. iz Ljubljane. Že lansko leto smo videli, kako se je znal živeti v naše razmere: s smehljajem na obrazu je tudi to pot počasi in razumljivo razvijal svoje misli in jih pojasnjeval z življenjskimi izkušnjami, tako da smo mu vsi lahko sledili. Na kratko bi vsebino takole strnil:

Vera je za vsakega človeka temeljno vprašanje življenja, čeprav se tega mnogo ljudi ne zaveda. Nekateri živé iz dneva v dan in si ne belijo preveč glave z vprašanjem, čemu so na svetu. Drugi so prepričani, da je s smrtjo vsega konec, in hočejo tukaj izpiti kupo veselja do kraja. Zopet drugi iščejo smisel svojega truda v ohranitvi in razvoju življenjske skupnosti — naroda ali razreda. Kaj to poma-ga, če pa bodo naslednji rodovi prav tako nezadovoljni ali pa nasičeni zemeljskih dobrin?! Izkušnjaja uči, da so oni, ki so se vsega dobrega preobjedli, najbolj nesrečni ali „frustrirani“, kot se to moderno pravi.

Mislečemu človeku pa se odpira pogled v neskončnost in večnost in počasi razumeva, da mora biti cilj našega neutешenega hrepene-nja po sreči, ki je tu v popolnosti ne moremo užiti, izven tvarnega sveta.

Vse v naravi se razvija po ne-

kem redu. Človekovo telo je čudo smotrnosti — pa naj bi življenje ne imelo nobenega smisla? Največji duhovi človeštva so to vsak na svoj način doumeli, čeprav niso vsi našli poti do Cerkve. Izrazito nevernih ljudi skoraj ni, ker težé za končno srečo, ki pa je le v Bogu.

Po teh izvajanjih je predavatelj prešel na Kristusa, ki nam je vsaj v podobi dal zaslutiti bistvo Boga in njegove načrte z nami. Podal nam je roko, da nas na poti k več-nemu cilju podpira in zopet dvigne, če smo omagali. Lažje nam je tako hoditi, kot če bi vsak z mu-ko moral šele iskati pot v blodnjah življenja.

Razumljivo je, da se razgovor v teoretskem delu ni mogel prav razviti. Popoldne pa so prišla na vrsto vprašanja iz praktičnega verskega življenja, in tu je bilo sodelovanje živahno. Govora je bilo o večji notranji angažiranosti, ne da bi se kdo držal samo za-povedi in prepovedi o verski vzgoji, o stilu modernih cerkva in sedanje liturgije, o napredku verskega znanja, o različnem pojmovanju Cerkve in vere, o nekaterih slabostih vernikov, o verskih sektah in podobno.

Višek obnove pa je bila veliko-nočna spoved, ki so jo skoraj vsi opravili, in sodelovanje pri zaključni službi božji. Morali bi slišati, s kakšno gorečnostjo se je v kapucinski cerkvi molilo in pelo! Pred sv. obhajilom smo si kot zunanji

izraz bratske krščanske ljubezni vsi podali roke. Zaključili smo z mogočno zahvalno pesmijo, da bi se predvsem zahvalili Bogu za prejete milosti in dragemu p. Žužu za posredovani pogled na svetla obzorja božjih otrok.

Ob robu naj bo še povedano, da so starši pripeljali s seboj precejšnje število otrok, ki so se za časa predavanj prav lepo zabavali pod strokovnim nadzorstvom. V cerkvi so bili zopet zraven in zelo pridni, saj so bili vključeni v splošno svečano občutje božjega miru in sreče.

Po maši smo se pred cerkvijo še dolgo poslavljali. Vsi smo odhajali s prepričanjem, da se nam ni treba bati za bodočnost, če je med nami še toliko duhovnega zdravja. Udeleženci duhovne obnove bodo izčiščeni pogled na vero in življenje ponesli v svoje družine in svoje delovno okolje ter z veseljem čakali na ponovitev v prihodnjem letu.

Krst: V Bregenzu je bila krščena Darja Sok. Je to četrti otrok staršev Ivana in Ivane Sok iz župnije Velika Nedelja na Štajerskem. Deset let je že preteklo, odkar so zadnjič zibali, to je toliko časa, kar dela oče na Predarlskem. Sedaj imajo starši tu lepo stanovanje in so z velikim veseljem sprejeli novi cvet svoje ljubezni.

Naši pokojni: V Lanakenu je umrl g. Martin Rogovnik iz Eisdena, star čez 70 let. Bil je marljiv delavec, velik ljubitelj avtomobila. Na zadnji zemeljski poti ga je spremljalo lepo število Slovencev, Madžarov in drugih narodnosti. Ženi Madžarki ge. Mariji in otrokom izrekamo iskreno krščansko sožalje! Naj počiva v miru!

Slovensko društvo „Slomšek“ je za tekočo poslovno dobo izvolilo sledeči odbor: g. Stanko Revinšek, predsednik; g. Vili Rogelj, podpredsednik; g. Poldi Cverle, tajnik; g. Berto Virant, drugi tajnik; g. Jože Globevnik, blagajnik; g. Jože Mrakič, drugi blagajnik; g. Aleks Ackovič in g. Stanko Novak, preglednika; g. Vili Rogelj, pevodja; ga. Anica Kos-Warszakova, voditeljica folklorne plesne skupine; ga. Jožefa Globelnik, poverjenica za bolnike; zastavonoše: gg. Ivan Mrak, Berto Vorant in Jože Mrakič.

Iz poročil je bilo razvidno, da „Slomškova“ društvena, družbena, kulturna in narodna delavnost vedno globlje sega v življenje slovenske kolonije v Limburgu. Zvedeli smo, da so naši pevci in plesalci poleg gostovanj v Belgiji povabljeni za nastope v Nemčiji in Franciji.

Za našo mladino bo odbor v ju-

Nekaj naših malčkov z njihovima otroškima vrtnaricama v Feldkirchu (Predarlsko).

Naši rojaki, zbrani na duhovni obnovi v Feldkirchu (Predarlsko).

belgija

LIEGE — LIMBURG

Blagoslov v družini: V mladi družini g. Lipovška Marjana se je rodila hčerka Wendie. Iskreno čestitamo!

Naši bolniki: V sanatoriju Lanaken se zdravijo: g. Matija Zupan, g. Jožef Oplak in g. Anton Špec, vsi iz Eisdena. V tem zdravilišču je tudi g. Jože Novak iz Waterschei-a. Ga. Škrjanc je že dalj časa v bolniški oskrbi v Waterschei-u. Vsem našim bolnikom pošiljamo posebne velikonočne pozdrave!

liju organiziral 10-dnevne počitnice v prelepi ardenski naravi. Občni zbor je izrekel priznanje staremu odboru, pevovodji g. Viliju Roglju in voditeljici plesne skupine ge. Anici Kos-Warszak za njihovo izredno požrtvovalnost in plodovito delovanje.

G. Vinka Žaklja, ki ob sodelovanju staršev vsa povojna leta vodi *slovensko šolo*, je občni zbor naprosil, naj vztrajno nadaljuje svoje delo v korist slovenske mladine v Limburgu. Učitelj naše mladine se je ob tej priložnosti staršem in mladini zahvalil za sodelovanje. Naglasil je, da uspeh njegove šole zavisi predvsem od zrelega in odgovornega sodelovanja staršev.

Predsednik g. Stanko Revinšek je izjavil, da je „Slomškova“ šola ogromnega pomena za našo skupnost. Prosil je starše, naj tudi vnaprej na duhovnikovo zvestobo naši mladini odgovarjajo z zvestobo na ta način, da bodo ob sobotah redno in polnoštevilno pošiljali mladino v šolo.

Na občnem zboru smo tudi slišali, kakšno bogastvo pomeni za našo skupnost zgled pokojnega Štefana Roglja. Složno in vztrajno hodimo po njegovih potih! Njegova ljubezen do slovenske pesmi in besede, njegova zvestoba krščanskim idealom bosta našo skupnost

vodili k vedno lepšim uspehom. Naša pot je sicer še dolga in težavna, a če smo res solidarni s slovenskim ljudstvom, kot radi naglašamo, bomo z božjo pomočjo premagali vse težave in se postopoma vzgojili v zrele krščanske osebnosti, ki se zavedajo svojega poslanstva, svoje vloge, ki jo morajo igrati v družbi kot svobodni ljudje, kot Slovenci in kot kristjani.

Romanje v Banneux in nato *piknikovanje v Ardenah* bo na binkoštni ponedeljek. Priglasite se čimprej!

Materinski dan bo v soboto, 11. maja, v dvorani Casino ob 16. uri. Pridite v čim lepšem številu!

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, tel. 577-69-93 — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Svetoletno srečanje, birma in obhajilo: Vse to troje bomo združili pri naši maši v nedeljo, 26.

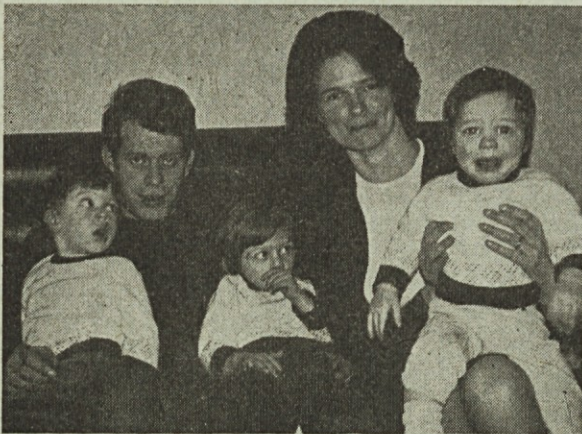
maja, ko bo med nami mariborski pomožni škof dr. Vekoslav Grmič. Vsi Slovenci iz Pariza in okolice prijazno vabljeni, da bo ta nedelja pomenila poglobitev našega duhovnega življenja, kakor bo pomenila važen korak v verskem življenju otrok, ki bodo ta dan prejeli zakrament sv. birme, in tistih, ki bodo prvič pristopili k svetemu obhajilu.

Krščena je bila Katarina Fornazarič, hčerka Rafaela in Karoline, rojene Furlan.

Smrt mladega družinskega očeta: Vse rojake v Parizu in okolici je globoko pretresla smrt Ivana Šenkinca. V nedeljo, 3. marca, zgodaj zjutraj je bil prepeljan v bolnišnico; zadela ga je delna možganska kap in paraliza. Vljub zelo resnemu stanju so družina in vsi prijatelji še vendar upali, da bo morda le prišlo do zboljšanja, toda vsa zdravniška oskrba ni nič pomagala in na veliki terek popoldne je odšel v večnost.

Pokojni je bil rojen 1. januarja 1939 v Merečah na Primorskem. V Francijo je prišel leta 1958, v juniju 1968 se je poročil s Terezijo Balažič iz Dolnje Bistrice; v zakonu so se jima rodili trije otroci: Ivan in Sonja (6 let) ter Branko (4 leta). Pogreb so opravili trije slovenski duhovniki na velikonočni

Pokojni Ivan Šenkinc z družino (Pariz, Francija).

Ob poroki Annie Guštin in Marcela Montessuit v Creteilu.

torek v cerkvi v Courbevoie, kjer so se zbrali številni prijatelji in znanci, saj je pokojni Ivan bil prijatelj z vsemi in tesno povezan z našo skupnostjo.

Težko preizkušeni družini naše iskreno sožalje! Naj ji od mrtvih vstali Kristus, ki je Ivana prav za Veliko noč poklical k sebi, da potrebnega poguma in pomoči!

CRETEIL (Val-de-Marne)

Dne 30. marca se je poročila Anica iz družine Cirila in Slavice Guštin z Marcelom Montessuit. Naše najboljše želje!

CREUSE

Skupna maša za rojake bo v nedeljo, 12. maja, ob enajstih v cerkvi v Clugnat. Pred mašo bo priložnost za spoved. Vsi prijazno vabljeni!

LA MACHINE

V začetku marca nas je v visoki starosti zapustila in odšla v večnost gospa Rauter, ki je s svojim možem bila ena med prvimi, ki so prišli na delo v tukajšnji rudnik. Po rodu je bila Tirolka, pa je mlada prišla v Slovenijo v Zidani most, kjer se je poročila in se je odslej vedno in povsod čutila kot Slovenko. Vsem njenim naše sožalje, njej pa večni pokoj v Kristusu!

PAS-DE-CALAIS

Za praznik *Kristusovega vstajenja* smo se duhovno obnovili. Najlepše se zahvalujemo g. Jožetu Flisu, ki je zopet prišel med nas in tako lepo pomagal pri duhovnih obnovah in lepih obredih velikega tedna.

Za *Gospodov vnebohod*, 23. maja, bo prišel med nas msgr. Vekoslav Grmič, *mariborski pomožni škof*. Maša z birmo se bo začela že ob 9. uri v Marijinem svetišču Loretto.

Krščeni so bili: v Mericourt-s-

Lens: 10. februarja Natalija Lavrencija Kotar, 11. februarja Ana Ratajczak, 17. februarja Franc Ludovik Razložnik, 10. marca Paskal Lenoir, 30. marca Nikolaj Resnik; v Roubaix: 10. marca Aleksander (Sandi) Serbantowicz; v Vendinle-Vieil: 16. marca Natalija Ballet.

V boljšo domovino je odšla 21. marca Angela Priman, roj. Žerko. *Umrta* je v Wingles, kjer je preživela zadnja leta svojega življenja. Dolgo let je potrpežljivo prenašala svojo bolezen in ob misli na svoje otroke dobro pripravljena v Gospodu tiho zaspala v svojem 81. letu. Pokopana je bila 25. marca v družinsko grobnico v Vendinle-Vieil, Fosse 8.

Nenadoma nas je pretresla *smrt* Alojzija Pepeljnika dne 30. marca v Noyelles-s-Lens; bil je v 68. letu življenja. Tiho, skoraj neopazno je živel le za delo, dom in svoja draga otroke. Pokopan je bil ob udeležbi rojakov in domačinov 2. aprila na pokopališču v Noyelles-s-Lens.

Naj se oba spočijeta v Gospodu od svojega truda! Žalujemo naše sožalje!

VZHODNA LOTARINGIJA

Nekaj o naši misiji:

Že dolgo nismo nič slišali iz središča naše misije v Merlebachu.

Sedaj je občina: Freyming-Merlebach. *Hiša naše misije* stoji nekoliko na hribu, na meji župnije Merlebach-Hochwald. Misija je v rudniški hiši, ki stoji blizu dveh avtobusnih postaj: na eni strani avtobusna postaja za rudarje; od 52 avtobusov, ki pripeljejo in odvažajo rudarje, se je število skrčilo na 42, in tudi to se še naprej manjša.

Malo nižje je še v gradnji avtobusna postaja za vse ljudi: od kjerkoli pridete, ste v bližini poslopja naše misije. Okrog poslopja je vrt, katerega smo ogradili z mladimi akacijami, ki so vedno bolj povezane; v obliki slavolokov

Patrik, Žan in Marko Grandovec iz Limoges in Dominika Novak iz Sal-laumines po prvem svetem obhajilu.

in skrbno varujejo; da otroci ne porušijo ograje. Dišeče cvetje pa se vsako leto množi; tako bo ta vrt vsaj nekoliko zmanjšal mučni vpliv plina avtobusov. Domačini imenujejo hišo z vrtom „Merlebaški otok“.

Na vratih je krasna slika Bleda z gorami, ki obkrožujejo Bled. Hiša ima spodaj garažo in klet, zgoraj pa sobe. Ko stopiš v čakalnico, zagledaš na stenah lepe slike naše domovine in lepe slike naše nove domovine Francije. Če stopi noter Francoz, mu pokažemo našo krasno domovino; če pride rojak, pa krasne slike Francije.

Tu je istočasno tudi prostor za skušnjo našega cerkvenega zbora „Slomšek“. Naš izboren dirigent g. Šinkovec je s svojo vztrajnostjo izuril zbor, da krasno predvaja zelo težke, štiriglasne maše in težke skladbe raznih mojstrov.

Na eni strani je mala kapelica, na drugi omara, v kateri so časopisi, listi, knjige, ki so na novo prišle iz raznih krajev sveta. Vse to je na razpolago čakajočim rojakom.

Iz tega prostora prideš v pisarno: v omari na stotine došlih in

Cerkveni pevski zbor „Slomšek“ v Merlebachu ob priliki blagoslovitve novega harmonija 1. novembra 1973.

prepisi odposlanih dopisov (cerkvenih listin in raznih posredovanj). Mali harmonij rabimo za pevske skušnje. Radio na steni mi kliče v spomin dragega rajnega Jožeta Kapusa, ki mi je v domovini ob vsaki priliki zaklical: „Stanko, ura, ura!“ Morala sva končati najin neumorni načrt za blagor naših vernikov.

Iz pisarne slišiš smeh, jok, ko naznanjajo rojaki svoje rajne ali krst in poroko. Mnogi moji prijatelji — duhovniki raznih narodnosti prihajajo sem k spovedi.

Stopimo dalje v spalnico: V predalni prosti omari vidiš takoj veliko število rumenih bolniških škatel: v njih je razporejenih čez 300 naših pesmi — vsaka v 20 do 30 izvodih. Med njimi so 4-glasne slovenske, latinske maše — delo našega g. dirigenta. Nekatere pesmi pridejo enkrat na leto na vrsto, druge dvakrat, največ do 4-krat.

Iz spalnice prideš v kuhinjo, kjer z lepo postrežbo obhajamo godove naših pridnih pevcev in pevk. Naprej sledi knjižnica in v istem prostoru muzej. Oboje se stalno izpopolnjuje. Slikani so mladi poročenci, ki zdaj že s palico ho-

dijo okrog; krsti, pogrebi, izleti, na stotine mladih fantov in mož, katerim je preskrbel podpisani delo tu in v okolici. V knjižnici je imela misija pred vojno čez 3000 knjig, vojna jih je uničila — zdaj pa spet raste knjižnica od leta do leta. Tudi zanje smo uredili v zadnjem času primerne predale, nalepili bomo vsaki številko, nato jih bomo začeli izposojevati.

Zraven te velike sobe je manjša soba, kjer prenočijo naši duhovniki, kadar pridejo na pomoč ali gredo mimo.

Kdor vse to pozna, dobro vé, da hiša ni prevelika, temveč je vsa preiščljeno izkoriščena in v redu, da misija lahko uspešno deluje.

Vsak je v njej dobrodošel, vsem pa prísrna zahvala za prijaznost, za vse dobrote naših tako dobrih rojakov!

Iz te zanimive slike — pridemo zopet v življenje naših rojakov:

Novoumrli: 9. febr. Veronika Perko, 73 let stara, pokopana v St. Avoldu. — Rudolf Roglič, 72 let star, umrl 10. febr. v Merlebachu. — Marko Markovič, zelo dober naš rojak, rudar, šele 54 let star. — Oblakova mati, umrla 2. marca; pomotoma so jo smatrali kot Avstrijko, ker je v njeni mladosti segala Avstrija daleč na vse strani; stara 70 let je umrla v bolnici Forbach. — Dne 22. marca je naša

rojakinja Kati Jamnišek zgubila svojega moža Alfonza Geis-a, gostilničarja v bližini avtobusne postaje.

Vsem rajnim večni mir, sorodnikom naše iskreno sožalje!

Naša društva: Še vedno gojijo z raznimi prireditvami medsebojno prijateljstvo, veselje in zanimanje za našo domovino. Najrazličnejše proslave, športne, pevske, igralne se vrstijo, pa tudi cerkvenih zborov vedno več nastopa v pokrajini.

Trije naši rojaki imajo že svoje konje; prvo priliko bomo porabili, da jih slikamo in objavimo.

Cerkvene proslave kar tekmujejejo. Mi se zbiramo z velikim ve-

Slikarica-umetnica Marcelina Škruba v Merlebachu (Francija).

seljem pri Mariji iz Brezij 1. majnika v Habsterdicku, kjer bomo dali na oltar krasno, novo naslikano Marijo z Brezij. Slikarica je domačinka, poročena z našim rojakom Karlom Škruba. Mati Marcelina je sijajno izrazila v sliki zapanje malega Jezuščka do Materine silno ljubezen Marije do njenega otročiča — Jezusa.

Mladi umetnici Marcelini se lepo zahvaljujemo, rojake pa lepo vabimo, da večkrat prihitijo k Mariji v Habsterdick, ki nas tako živo spominja Deteta Jezusa in Materine Marije.

V Njeno cerkev v Merlebachu so prinesli dobri starši Metod Mavri in Marija Mrak malega Mihaela 7. aprila h krstu. Ne obupavati, če-

prav so hudi časi, Marija ne bo nikdar zapustila in pozabila malega Mihaela!

Vsem rojakom želi lepi majnik, poln cvetja, poln veselja,

Vaš Stanko iz Merlebacha.

AUMETZ

MULHOUSE (okolica). — Slovenska maša v kapelici Notre Dame du Chene bo tretjo nedeljo v maju (19. maja) ob 3. uri popoldne. Vsi Slovenci prijazno vabljeni!

EPERNAY in okolica. — Slovenska maša v kapelici sv. Vincencija Pavelskega bo v nedeljo, 5. maja, ob pol 4 popoldne. Vabi vas Bog sam, pridite!

LANEUVEVILLE devant Nancy. — Naša prihodnja slovenska maša bo na Vnebohod, 23. maja, ob pol 4 popoldne. Slovenci od blizu in daleč prijazno vabljeni!

ALGRANGE. — Slovenci, ki hodite k slovenski maši v Algrange, vedite, da je maša v maju ne na tretjo, ampak četrto nedeljo (26. maja) ob navadni uri.

TUCQEGNIEUX-MARINE

Umrli je slovenski rudar Ciril Nežič, rojen 3. maja 1908 v vasi Ratje, Suha krajina na Dolenjskem. Komaj 22 let star je odšel v tujino, kjer si je pri težkem delu v rudniku nakopal rudarsko bolezen — kamen v pljučih (silikozo). Več let je zelo trpel in z njim vred tudi njegova žena, ki mu je potrpežljivo stregla, čeprav sama bolelna.

Bil je zvest naročnik „Naše luči“. Slovenci smo se ga spomnili pri službi božji, katero je na Marini daroval zanj naš izseljenski duhovnik iz Merlebacha msgr. Grims v nedeljo, 31. marca. Velika udeležba pri pogrebu in sveti maši je bila v tolažbo težko prizadeti družini.

Druga novica je pa bolj vesela. Gospa Veronika Biščak je postala pra-stara mama. Njena vnukinja Marylène je rodila čvrsto deklico Sandrino ter tako razveselila svojega moža, starše in staro mamo,

katero pobožnost bo brez dvoma pripomogla, da bo deklica lepo vzgojena.

Bliža se najlepši in zaželeni me-

Pokojni Ciril Nežič iz Tucquegnieux-Marine

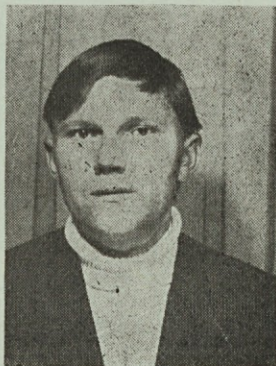
sec maj. Prvega maja smo zopet vabljeni na našo božjo pot k *Mariji Pomagaj v Habsterdick*. To srečanje Slovencev ne le iz Francije, ampak tudi iz drugih evropskih držav je vedno prijetno doživetje za vse.

NICA

Začeli smo mesec majnik, ki je posvečen Mariji. Kljub zaposlenosti gojimo pobožnost do Marije. Doma uredimo Marijin oltarček, okrasimo Marijino podobo in opravimo zvečer pred Njo vsaj kratko pobožnost ali *šmarnice*.

Pri tem naj nas vodi namen, ki ga je Marija povedala v Fatimi:

Pokojni Alojz Škrlič iz La Pointe de Contes pri Nici.

„Prinašajte Bogu žrtve in sprejemajte vse trpljenje, ki ga vam bo Bog poslal, in sicer v spravo za neštevilne grehe, s katerimi ljudje žalijo božje veličastvo, za spreobrnjenje grešnikov in v zadoščenje mojemu brezmadežnemu Srcu za kletev in vse druge žalitve!“

Sv. oče nam v svojem vzpodbudnem pismu priporoča, da bi doma molili angelovo češčenje in rožni venec.

V nedeljo, 24. marca, smo se spet v večjem številu zbrali okrog škofa v Cannes-u, ko smo proslavljali „*Journée des migrants*“. G. škof je imel sv. mašo, pri kateri je vsaka narodnost sodelovala z molitvijo in pesmijo v svojem jeziku. Pri vseh navzočih je naša slovenska pesem vzbudila posebno pozornost, čeprav smo najmanjša skupnost med tujci, ki tukaj živijo.

V nedeljo, 31. marca, pa nas je vse pretresla žalostna novica, da je v svojem 35. letu umrl Alojz Škrlič iz La Pointe de Contes. Zaradi tumorja v glavi se je moral že drugič podvreči operaciji. Bolezen je že tako napredovala, da mu zdravniki niso mogli pomagati in je dva dni po operaciji umrl. Pokopali smo ga v Nici 2. aprila in se je pogreba udeležilo lepo število slovenskih rojakov, čeprav so morali pustiti delo.

Pokojni zapušča dva nepreskrbljena otroka: osemletno Brigito in šestnajstletnega Janeza-Alojza. Družini in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

nemčija

KÖLN

Mesec marec je razmeroma mirno potekel. Posebnih prireditev nismo imeli. Lepo smo obhajali na veliki petek *spomin Gospodove smrti*. Dosti se je nas nabralo.

Je že potrebno, da se od časa do časa bolj zavemo, od kod smo in kam gremo, in da najdemo za vse naše delo in trud neki smisel!

*Dobremu
Stanetu
in Marjeti
iz Wipperfürtha
na novi
življenjski poti
vse najboljše
želje!*

Z vso vneto se pripravljamo na *Binško srečanje v Düsseldorfu*. Letos se bomo zbrali v veliki Philipshalle. Mesto Düsseldorf je za naše porenjske in porurske rojake še najbolj središčno in dosegljivo.

Režiki in Vinku Cugmas iz Solingena čestitamo ob krstu njegovega sina Tomažka.

STUTTGART-okolica

Film o slovenski Koroški: Koroško imenujemo zibelko slovenstva. Dežela ob Zilji in Dravi nam je dala pomembne moške, ki so budili narodno zavest in širili ljubezen in spoštovanje do slovenske besede in krščanskih izročil.

Med nje prištevamo Urbana Jarnika, Antona Janežiča, škofa Gregorija Rožmana in druge. O problematiki te dežele v preteklosti in sedanosti ter o nekaterih naravnih lepotah od Šmohorja do Pliberka nam je poročal barvasti film, ki smo ga gledali v Stuttgartu v nedeljo, 3. marca.

Posebno pozornost je film posvetil zgodovinskim krajem, kot so Krnski grad, Gospa Sveta, Vetrinj. Cela vrsta intervjujev s cerkvenimi in svetnimi osebami slovenske Koroške je podoba te dežele še posebej osvetlil.

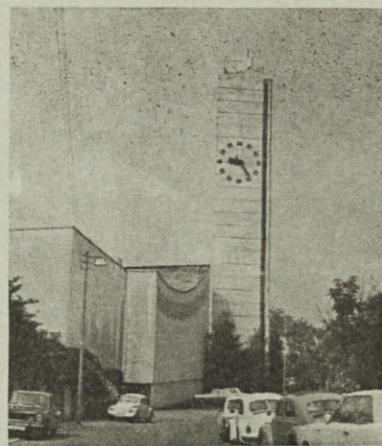
☛ *Pogled na binško 1973*: V Heilbronnu smo v soboto, 23. marca, gledali filmsko poročilo o Binškoštem srečanju 1973 v Göppin-

genu in tako ponovno doživljali lepoto cerkvene in družabne slovesnosti tega tradicionalnega srečanja slovenskih delavcev v Nemčiji.

Skioplično predavanje o Palestini: Forchtenberg je najsevernejša točka našega področja. Z našimi ljudmi, ki živijo raztreseni po okoliških krajih, se le tu in tam srečamo pri službi božji, dasi ljudje radi pridejo v cerkev in znajo tudi lepo peti.

V soboto, 30. marca, smo se zbrali po maši v farni dvorani k skioptičnemu predavanju o spominskih krajih našega odrešenja (Jeruzalem, Nazaret, Betlehem).

Več cvetja, več božjih otrok: Na našem področju smo imeli marca kar osem krstov. Tako smemo čestitati naslednjim družinam:

Od aprila naprej imajo Slovenci v Stuttgartu na 1., 2., 3. in 5. nedeljo v mesecu sveto mašo ob 17. uri popoldne v cerkvi v St. Konrad, Staffenbergstr. Cerkev Sv. Duha, kjer so se shajali k službi božji doslej, so podrli in bodo na istem prostoru zgradili novo farno cerkev in župnijsko središče za farane Sv. Duha (Hl. Geist).

v Stuttgartu Ivanu in Alojziji Sattler k hčerkici Nataši; Jožefu in Jožici Anderlič k sinku Marku; Avgustu in Štefaniji Tramšek k

Kadar se snidejo Slovenci, je vedno lepo. Tako je bilo tudi v Plochingenu, kjer se Slovenci iz Stuttgarta in okolice srečajo enkrat na leto za žegnanjsko nedeljo.

Na Dnevu naših mater v Münchnu so malčki povedali: „Mamica moja je strašno bogata...“

Cicibančki so tudi zapeli o dežju in malem Roku, o metulju in marjetki in še in še.

sinku Leonu. V Lecnbergu Herti Švegl k sinku Danije!u ter Andreju in Veroniki Pajer k sinku Andreju. V Wolfschlugenu Martinu in Ani Prašnički k sinku Damiru. V Schöckingenu Alojzu in Katarini Rajh k sinku Valentinu. V Ruitu Ivanu in Lidiji Cugovčan k sinku Oliverju.

Pred poročnim oltarjem: Poročila sta se dva para: Franc Rajsar, rojen v Rogoševcih, je vzel za svojo življenjsko družico Ano Mekiš, rojeno v Sv. Juriju v Prekmurju; Jože Lenarčič iz Brune vasi pri Trebnjem pa Vero Punkartnik iz Juvanja pri Radmirju. — Obema paroma želimo srečno bodočnost v ljubezni in zvestobi ter jim iskreno čestitamo.

WÜRTEMBERG-OBERLAND

V nedeljo, 7. aprila, smo v frančiškanski cerkvi v Ulmu med mašo *krstili* malega Danijela, sina Andreja Smrdelj in Jelene, roj. Sinkovič, stanujočih v Ulm-Wiblingen. S starši se veselimo tudi mi in jim želimo obilo blagoslova.

Za akcijo „Nazaret“ smo se tudi Slovenci v tem kotu velikodušno zavzeli. Gotovo ne moremo

konkurirati s področji, kjer je naših rojakov večje število, 200 DM nam je pa le uspelo nabrati. Pristrčna hvala vsem darovalcem!

MÜNCHEN

Pred praznikom Marijinega označenja smo praznovali *Dan naših mater*. Bila je domača, pristrčna prireditev.

Celotno srečanje je uokviril trio s slovenskimi melodijami, obenem z njim pa moški zbor „Doneči zvon“ z nekaj na dom spominjajočimi pesmimi. Nekak vrh prireditve je bil nastop dekleta in fanta: prva je brala prelep slavonspev Vladimira Levstika materi, drugi skrajšano črtico Ivana Cankarja „Desetica“.

Glavni nastopajoči pa so bili otroci: mlada muzikanta iz Waldkraiburga Jožica in Darko sta zaigrala na harmoniko in kitaro dve pesmi, Darko, Tomaž in Sandi so deklamirali Župančičevo „Ciciban in čebela“, Darko sam Prešernovo „Vrbo“, Franjo Župančičevo „Zlato ptičko“, Danica Aškerčeva „Anko“.

Težo večera in seveda tudi največ simpatij pa so pobrali naši malčki: Brigita, Dorica, Katarina, Milenca, Dean, Zdravko, Olga, Andrejka, še ena Andrejka in Amalija. Deklamirali so pesem „Mamica moja je strašno bogata“, Brigita sama pesem „Vsi fantki“, vsi

pa so peli o dežku, miški, zvončku, metuljčku, čebelici, kukavici in o petelinčku in beli miši. Listi cvetov, krila žuželk in repi, ki so spremenili otroke v cvetove in živali, so bili prijeten okras.

Ko so na koncu praznovanja prišli vsi malčki in dvorano in začeli deliti materam rdeče nageljne, se je marsikatero oko zasolilo.

Vsem, ki so nastopali ali ki so kakorkoli pri tem dnevu pomagali, najlepša hvala!

Na Veliko noč smo se pripravili na *cvetno soboto* in *nedeljo* s spovedjo, branjem pasijona, petjem postnih pesmi in mašo. Na cvetno nedeljo je pevski zbor „Doneči zvon“ med mašo občuteno zapel dve pesmi, s čimer je vso slovesnost zelo povzdignil.

Blagoslov velikonočnih jedil je bila skromen, a zelo pristrčen obred v naši domači kapeli. Jerbasi — bolj košarice — so se zvrstili na mizi pred oltarjem. Zapeli smo velikonočno pesem, potem je duhovnik prebral Finžgarjevo črtico o tem, kako mati pripravlja jervas in otrokom razlaga pomen posameznih jedil. Sledil je blago-

Med srebrno poroko g. Karla in Marije Lužnic v cerkvi Sv. Duha v Münchnu.

Verlakova Vesna je postala v cerkvi Sv. Duha v Münchnu kristjana.

slov, na koncu pa še ena velikonočna pesem.

Sicer pa teče naše življenje naprej kot doslej: maša z lepo udeležbo in lepim petjem je naša glavna stalna prireditelj; zbiramo se na tečajih; knjižnica je zelo obiskovana; tudi socialno delo je razgibano. Kako lepo je, če tu v tujini ljudje iste krvi rastemo v veliko, dobro se razumevajočo družino!

Krščena sta bila Simon Željko, sin Staneta in Julijane, roj. Narač, in Natalija Zgubič, hčerka Friderika in Marije, roj. Zupanič. Staršem čestitamo, otrokoma pa želimo vse dobro!

nizozemska

V družini g. Harrija in ge. Marte Schiffers-Handler, Herkenbosch, se veselijo prvorojenčka, kateremu so pri krstu dali ime Danijel, Jožef, Marta.

Iskreno čestitamo in želimo obilo božjega blagoslova pri njegovi vzgoji!

Slovenska folklorna plesna skupina, katero z izredno požrtvovalnostjo in strokovno usposobljenostjo vodi g. Slavko Strman, je

ob obisku Avsenikovega ansambla v Holandiji pred večtisočglavo množico dovršeno podala nekaj plesov. Iskreno čestitamo! Veselimo se, da je naša plesna skupina postala važen kulturni in naroden dejavnik v našem skupnem življenju.

Naši bolniki: V Sittardu se že več mesecev zdravi g. Povše. G. Hladin je v bolniški oskrbi v Brunsumu. G. Ambrož in ga. Žagar se zdravita v Heerlenu. Naš pogumni in zvesti društvenik g. Janez Kropivšek, dolgoletni predsednik Društva sv. Barbare v Lindenheuvelu, išče zdravljenja v Sittardu. Vsem omenjenim pošiljamo posebne pozdrave.

Toplo vabimo na *romanje k Mariji Pomagaj* na Sittarder weg in na *materinski dan*, ki bo 26. majnika t. l. Začetek marijanske pobožnosti bo ob 15. uri; začetek materinske proslave pa eno uro po zaključku šmarnic na dvorani poleg cerkve v Heerlerheide. Obe proslavi sta lani zelo lepo uspeli. Tudi letos se priporočamo za splošno sodelovanje. Vnaprej toplo zahvaljeni!

Da ne bo zmešnjave, ponavljamo *spored*: Začnemo ob 15. uri s *šmarnicami* na Sittarder weg v Heerlenu, isto popoldne bomo imeli *materinsko proslavo*, ki se bo začela eno uro po šmarnicah. Materinska proslava bo v Heerlerheide v dvorani poleg cerkve.

Društvo sv. Barbare v Linden-

heuvel-Geleen je za tekočo poslovno dobo izvolilo sledeči odbor: g. Anton Muha, predsednik; g. Anton Novak, podpredsednik; g. Stanko Reberšek, tajnik; g. S. Hansen, drugi tajnik; g. S. G. Kropivšek, blagajnik; ga. Ani Muha, druga blagajnica; g. Jos. Hansen in g. Toni Kropivšek, preglednika; g. Anton Muha, zastavonoša in g. Stanko Reberšek, pevodnja.

G. Janeza Kropivška, dolgoletnega predsednika in dušo vse naše društvene delavnosti, je društvo imenovalo za častnega predsednika. K zasluženemu odlikovanju rojaki g. Kropivšku iskreno čestitamo!

Novemu odboru želimo obilo uspehov pri delu za slovensko povezavo med rojaki na omenjenem področju.

švica

V „Naši luči“ smo že poročali, da smo Slovenci v Zürichu dobili svojo pisarno za Slovensko misijo. Zato za naprej lahko dobite slovenskega duhovnika v Zürichu v njegovi pisarni na Schaffhauserstraße 466 v prvem nadstropju. Iz glavne železniške postaje vozi

tramvaj številki 14 v Seebach in izstopite na predzadnji postaji, par korakov od pisarne. Seebach je 4 km od letališča v Klotnu pri Zürichu.

Telefonski ga za naprej kličite na novi številki: 01 / 50 31 32, ki je povezana z njegovim stanovanjem. **Uradne ure** so v sredo, petek in soboto dopoldne od 9. do 12. ure, popoldne pa v sredo in petek od 15. do 18. ure; izven uradnih ur po dogovoru.

Krščeni so bili: v Zürichu Samo Štähler, sin Aljoše in Angele, roj. lškrač; v Fribourgu David Ivan Vrtačič, sin Ludvika in Marije, roj. Clémente; v Oltenu Boris Štukelj, sin Antona in Ane, roj. Šetina, iz Buchsa AG; v Rapperswilu Kristijan Nečemer, sin Franca in Ane, roj. Kokot, iz Uetikona ZH. Naj

*Tako odhaja
živina
v švicarskih
alpskih predelih
na planine
na pašo.*

jih v življenju spremljata sreča in božji blagoslov!

Zakrament sv. zakona sta prejelja v Amriswilu TG Anton Tisu iz

Arbona in Cvetka Brzin iz St. Gallena; oba sta iz Tržišča doma. Želimo jima vso srečo na življenjski poti.

slovinci ob meji

KOROŠKA: 381 umetnikov se je udeležilo letošnjega avstrijskega grafičnega natečaja v Innsbrucku. Salzburgsko nagrado so namenili koroškemu Slovincu Gustavu Januschu, učitelju v Št. Jakobu v Rožu. — Theodor-Körnerjeva ustanova za znanost in umetnost je podelila pred kratkim eno izmed svojih nagrad za leto 1974 mladi ljudskošolski učiteljici kor. Slovenki Jasni Misji iz Brnce za njeno pisateljsko delo. Mlada književnica piše zlasti prozo. — Krščanska kulturna zveza si je vzela v svoj letni program kulturno izmenjavo med koroškimi Slovenci in gradiščanskimi Hrvati. V tej zvezi je nastopil mešani zbor SPD Danica, trio „Korotan“ iz Št. Vida v Podjuni ter narodno-zabavni ansambel

„Obmejni fantje“ iz Železne Kaple. Gostitelj gradiščanskih Hrvatov je bila folklorna skupina „Kolo-Slavuj“ iz Borištofa. — V Št. Vidu ob Glini je gostovala folklorna skupina „Sava“ iz Kranja. Šestdeset pevcev, plesalcev in muzikantov je s svojim programom očaralo šentviško občinstvo. Ta skupina je nastopila še v Beljaku, Porečah in Celovcu in povsod žela velik uspeh za svoje plesne in pevske storitve.

SLOVENSKA BENEČIJA: V Šempetru Slovenov je bil debatni simpozij, ki so ga organizirala beneška slovenska društva o problemih beneških Slovencev. Govorili so o raznih zadevah teh slovenskih rojakov, predvsem pa o šolskem oz. pošolskem pouku v materinem jeziku. Večina se je odločila zato, da otroke poučujejo v knjižni slovenščini in ne več v dialektu.

GORIŠKA: Prireditev v korist slovenskega katoliškega tiska je odlično uspela. Med drugimi so igrali Molièrovo komedijo „Zdravnik po sili“. Komedijo so izvajali člani dramske družine Prosvetnega društva „Štandrež“. — V razstavnici dvorani „Pro loco“ je slikar Andrej Košič predstavil občinstvu 31 del na olju. Minilo je že dvajset let od prve Košičeve razstave. Med tem časom je razstavljal na samostoj-

nih razstavah izven mejá dežele. — Vodstvo osnovne šole na Vrhu sv. Mihaela je skupaj z otroškim zborom priredilo Prešernovo proslavo, ki se je poleg otrok udeležilo tudi lepo število odraslih. — Na petem predavanju za mladino je v Katoliškem domu predaval dr. Marjan Šef o „Skrivnosti človeškega življenja“. — Amaterska dramska skupina SKPD „Mirko Filej“ je uprizorila v Katoliškem domu komedijo Jeana Anouilha v štirih slikah „Ples tatov“. Režiral je igro Emil Aberšek, zelo posrečene glasbene vložke pa je skomponiral prof. Andrej Bratuž.

TRŽAŠKA: V Kulturnem domu je bil zanimiv koncert ljudske glasbe, ki ga je priredila Glasbena Matica. Nastopili so folklorna skupina iz Režije, Ljudski trio iz Brega in Tržaški narodni ansambel. Jedro večera je bil vsekakor nastop Režijanov, ki so se predstavili s pesmijo in plesom. — V Mali dvorani Kulturnega doma je bilo predavanje iz cikla o umetnosti na Slovenskem. Predaval je dr. Nace Šumi o „Baroku na Slovenskem“. — V Marijinem domu imajo verska predavanja, na katerih predavajo slovenski teologi. Naslov predavanja Antona Stresa, asistenta za filozofijo na ljubljanski teološki fakulteti, je bilo „Ko človek trepetaja za lastno veličino“.

slovinci po svetu

ARGENTINA: Misijonar p. Lovro Tomažin SJ je obiskal svoje roja-

za sedem otrok je potrebna vera

(Odlomek iz romana Pavleta Zidarja: Hokuspokus kaplan)

ke in domače v Argentini. Predaval je tudi Slovenski dekliški organizaciji in pa Fantovski zvezi, katere je bil on nekdanji predsednik, o razmerah svojega delovanja v Zambiji. — V slovenski cerkvi Marije Pomagaj so blagoslovili nov križev pot, delo slovenskega umetnika Ivana Bukovca. — Začelo se je novo šolsko leto Slovenskega oddelka ukrajinske univerze papeža sv. Klemena v Rimu, Slovenski oddelek že več let uspešno de-

luje in mnogo Slovencev je že na njem diplomiralo.

BRAZILIJA: Marca meseca so Slovenci v Sao Paulo praznovali drugo obletnico ustanovitve slovenske župnije. Ob tej priliki se je zbralo izredno veliko število rojakov. S člani njihovih družin jih je bilo čez sto. Po službi božji, med katero je bilo zelo lepo in močno petje, je sledilo slavlje v prenovljeni župnijski dvorani.

Na poti v Gornji Rovt je kaplan David srečal starko, sosedo mežnarije. Razveselila se ga je, novega gospoda, saj stari res ne zmorejo več hoje nizdol, pa učenja otrok, pa vsega, kar je.

Prepoznala ga je v začudenju kakor Marija Kleofova vstalega Jezusa.

„Povejte ljudem,“ je rekel starki, kakor nekoč vstali Kristus, „da sem prišel.“

„Bom, seveda,“ je obljubila, „prišli bodo k spovedi.“

„Naj pridejo in se prepričajo, da sem prišel!“

„Bodo prišli.“

Nato sta hodila skupaj po ozki cesti, vsekani v strme bregove. Spodaj je grmel po skalovju gorski potok. Dehtel je jesenski čas v stvareh. Ptice so si ju prišle zvedavo ogledat.

Starka je živahno koračila.

Sklenil je, da preskusi njeno vero.

„Hodite v cerkev?“ je vprašal.

Korak ji je klecnil. Pogled ga je očitajoče zadel.

„In zakaj naj bi ne hodila, gospod?“

„Ljudje so svobodni, ni nujno, da verujejo. Za to se dobé danes, če ne verujete, različne koristi.“

„Vem, gospod. Koristi pa so kakor ljudje: preminejo. In potem? Ni jih več. Dati vero za službo! Za lažnivo mnenje o se-

bi! Saj ne prodaš s tem samo vere, prodaš sebe, mineš pa kakor muha, ker si se spremenil v korist.“

„Vi je potemtakem ne bi dali za nič?“

„Za nič, gospod!“

„Tudi če bi videli duhovnika grešiti?“

„Sem jih že videla in jih še bom. Dolgo sem na svetu. Videla sem že vse grdobije. Saj ni duhovnik moja vera. Moja vera je Jezus.“

„In če Jezusa ni?“

„Gospod!“ Ustavila se je, dvignila težko glavo, omotano v kockasto ruto. Njen pogled, vajen vsega, tudi tega vprašanja, je šel vanj in se vrnil. Nasmehnila se mu je.

„Jezus je,“ mu je odgovorila, „samo vi ga niste še srečali. Prav srečali.“

Kaplana je zadelo.

„Ne razumem vas,“ je odgovoril.

„Tudi če bi vam več povedala, ne bi. Človeka mora udariti v glavo tram, da ga vidi. Če pa mu ga pokažete in rečete ‚Glejte, tram!‘, ga ne bo videl.“

„Hočete reči, da je moj Jezus kot Bog različen od vaše?“

„Moj je trden, gospod kaplan, na njem je zraslo sedem otrok. Sedem otrok ni sedem knjig, ki jih prebereš in odložiš. Vaš je isti kakor moj, samo s to razliko, da ste ga vi

KANADA: Župljani cerkve Brez-madežne so se odločili, da bodo povečali farno dvorano in kuhinjo, obenem pa prizidali sobe za slovensko šolo in ostale župnijske organizacije ter urad za župnijsko hranilnico. — Cerkev župnije Marije Pomagaj proslavlja letos dvajsetletnico svoje dograditve. Ker zob časa naredi svoje in je bilo treba preurediti liturgične prostore po koncilskih smernicah, so se

odločili za preureditev cerkvenega svetišča. Dela so dobro napredovala in so prostore blagoslovili že pred Veliko nočjo.

ZDA: Pevsko društvo „Jadran“ je priredilo v dvorani Slovenskega delavskega doma že tradicionalni spomladanski koncert. Zbor je eden najbolj uspešnih, kar jih premorejo Slovenci v Ameriki.

okusili v sedmih knjigah, jaz pa v sedmih otrocih, ki so šli skozi sedem smrti. Oni so še živi. Vsi. Hvala Bogu!”

„To pa res ni isto,“ je pritr-dil.

„Ni.“

„Moj je še ves kr. žni.“

„Ves, zato je ves mehak. Dahne malce drugačna knjižna sapa, pa ga že ni več.“

„Toda Cerkev, glejte, mati, še stoji!”

„Ne zaradi vaših prebranih knjig. Stoji zaradi tistih, ki so stanovitni in utrjeni v preskuš-nji.“

„Drži.“

„Ali mar mislite, da mi kmet-je ne vemo, kaj vse je velo skozi papežovo palačo v sto-letjih sem?”

„Vsi vemo.“

„Vse jih je zamajalo, ki se niso znali ponižati v duhovni-ka.“

„Res je, samo človek sem.“

„To bi morali najprej vedeti, gospod, drugo pa, da to tudi priznaš.“

„Res je,“ se je sprostil, „prav nič ni važno, nič... (Kako je Beseda postala meso.)“

„Lahko vemo vse, gospod, in vi veste zagotovo več, kakor vem jaz, vendar bi stavila, da bi z vsem tem, kar veste, komaj izredili enega otroka.“

„Priznam vam.“

„Za sedem otrok je potreb-na vera, gospod.“

„Ljubezen,“ jo je popravil.

„Saj, saj, vera je slepa lju-bezen. Ljubezen, ki ne računa. Ampak zdaj pride še le tisto, ki te naredi verno. Otroka spovi-ti je najlažje. Zdaj, ko je tu, ga je treba ohraniti živega, ga narediti človeka. Nikoli nisi got-ov, da je otrok res človek. Kaj pa, če je dahnilo vanj dejanje, ki ni človeško? Kaj pa če bo zločinec?”

„Res je,“ je rekel kaplan.

„Dokler si živ, trepetaš zanj, da bi ne ubijal ali da bi ne bil ubit. Zato mora imeti mati ve-ro, kakršne nima noben papež, niti ne svetnik. Če ne veruje, da bo sin dober, če samo za hip pozabi na to, se ji že lahko sin spridi. Materina vera je ska-la, na kateri stoji, kar stoji, go-spod.“

„Čutim, da je res, kar ste mi rekli.“

„Jaz pa čutim, da je resnica, kar mi poveste v nedeljo kot duhovnik.“

„Hvala vam.“

Bil je pretresen od te volje, ki se je s svojim telesom v le-tih krivila zraven njega. Naletel je na vero, kakršne sam ni imel. Ni preskusil nje, ampak sebe. Spoznal se je, da je šibak, me-hak. Da je živeti, živeti zares, prava in resnična cerkev, kjer srečuješ Kristusa kot Boga.

Ostane pota sta prehodila molče.

RADIO LONDON (BBC)

Oddaje v slovenščini: Po evropskem času oddaja radio iz Londona vsak dan od 12,00—12,15 na kratkih valovih 16, 19 in 25 metrov. — Od 19,00—19,30 na va-lovih 31, 41 in 49 metrov ter v zimskem času tudi na srednjem valu 232.

Samo ob nedeljah je od-daja še posebej ob 16,30—17,00 na kratkih valovih 19, 25 in 31 metrov.

Osveščeni avtobusar

Pripihala je teta Meta:

„Napiši, kaj sem doživela za dan žena, da bodo avto-busarji bolj prijazni, da bo več zdravnikov in da bo mojega dedca sram!”

Naj bo po njenem!

„Imela sem vročino, pa sem se kar sama z aspirini gor spravila.

Sem potrebovala listek za bolniško in sem šla v am-bulanto že ob pol osmih. Čakala sem do enajstih, ko je prišla sestra povedat, da nas je za dopoldne preveč in sem dobila listek za po-poldne.

Drvela sem v mesto, na-kupila in tekla čez zebro pri pošti na avtobus št. 3, ki je tam prazen čakal. Pa je po-tegnil in se po petih metrih ustavil pred semaforom, pred mojim nosom. Bile smo same ženske in smo trkale pa prosile, če bi odprl: „Vsaj za dan žena odpri!” so mu nekatere mahale z rožami, pa ni odprl.

Neka ženska je bila bistra in je rekla nuni, ki je tudi trkala pa prosila: „Mogoče je osveščen, pa zaradi vas ne odpre. Skrijte se!”

Profesor Lenček umrl

Na Veliko sredo je umrl profesor dr. Ignacij Lenček, znana osebnost v slovenskem zdomstvu.

Doma je bil v Ljubljani. Obiskoval je tamkajšnjo klasično gimnazijo. Po maturi je stopil v bogoslovje: škof ga je poslal študirat v Rim, kjer je končal filozofijo in teologijo in tudi iz obojega doktoriral na Gregorijani.

Njegovo prvo službeno mesto je bilo prefektovanje v Škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Kmalu pa je postal docent moralne teologije na ljubljanski teološki fakulteti. Med vojno je bil poleg tega glavni kurat slovenskih domobranskih borcev.

Po koncu vojne se je umaknil v tujino. Ko se je osnovala ljubljanska teološka fakulteta v zdomstvu, je dr. Odar poklical nanjo tudi prof. Lenčka. Z njo je potem on romal od Praglie pri Padovi, preko Briksna na Južnem Tirolskem v Argentino (1948).

Ko je zaradi usiha kandidatov semenišče s fakulteto prenehalo, se je prof. Lenček odločil leta 1962 zaradi šibkega

zdravja za vrnitev v Evropo. Službo je dobil v škofiji Aachen v ZR Nemčiji, najprej kot hišni duhovnik v Domu za onemogle, kmalu zatem pa kot rektor škofijske hiše za razna, predvsem duhovniška srečanja in zborovanja.

Lani septembra je vstopil v pokoj in se naselil pri svoji najstarejši sestri v Gradcu. Bolezni, ki so se prvič oglasile že pred dvajsetimi leti, so sicer odpornemu telesu počasi jemale moči, dokler ni na Veliko sredo izčrpano usahnilo.

Profesor Lenček je bil velik talent in izreden družabnik. Njegova predavanja so bila znana po jasni misli, veliki logiki, esejističnem slogu, pa istočasno nemalo zanimiva. Prav lahko bi poučeval, ko bi ga življenje drugače vodilo, na mednarodni univerzi. Bil je pa obenem človek, ki ni mogel živeti brez družbe. In kjer se je prikazal, tam smeja ni manjkalo.

Sedaj je končal svoj tek. Rad je živel, veselil se je življenja. Prav gotovo mu je zdaj Bog za ves njegov trud in za vso njegovo dobroto že dal uživati polnost življenja pri sebi.

Poštni nabiralnik

SLOVENSKO GOSPODARSTVO

Gospodarstvo Slovenije sestavljajo:

kmetijstvo — poljedelstvo (žito, krompir, fižol, povrtnina...), živinoreja (govedo, svinje, ovce, perutnina...), vinogradništvo, sadjarstvo (jabolka, slive, hruške, češnje, breskve...);

naravno bogastvo — gozdovi (smreka, bor, bukev, hrast, oreh), rude (premog, nafta, svinec, cink, živo srebro, baker, železo, sre-

bro...), vodne sile (elektrika), mineralni in topli vrelci (zdravilišča, polnilnice mineralne vode...);

industrija — kovinska (stroji, avtomobili...), kemična, lesna (papir, pohištvo, deske...), tekstilna, usnjarska, živilska (alkoholne pijače, konzerviranje...), tobakna; *domača obrt* (čipkarstvo, suha roba...);

turizem.

IZ AFRIKE:

HVALA ZA „NAŠO LUČ“

Slovenska misijonarja p. Evgen A. Ketiš in p. Hugo A. Deljčnjak

sva s hvaležnostjo sprejela „Našo luč“.

Spoznala sva jo bila v času najnega bivanja v Parizu. Bila nama je zelo všeč, zato sva naprosila tamkajšnjega slovenskega duhovnika, da je uredil redno pošiljanje. Kdo nosi breme naročnine, pa ne veva. Zelo bova vesela, če bo revija tudi vnaprej redno prihajala.

Vse bralce „Naše luči“ lepo pozdravljava!

P. Evgen in p. Hugo,
Kandé, Togo, Afrika

Nuna se je skrila, pa tudi ni odprl. Kazal je na rdečo lučko pa nekam nazaj, kjer je stal neki mož v usnjenem suknjiču in se smejal. So rekle ženske, da je inšpektor, da zaradi njega ne upa odpreti, ne zaradi nune.

No, odpeljal je lepo prazen, da sem pritekla v ambulanto šele ob pol treh, dobila številko in čakala do štirih, ko sem zvedela, da me ne bodo dali v kartoteko, ker so že čez plan. Jih imajo 2800, plan je pa 2400. Pa sem se razburila: „A tako? Ker sem po toliko letih prvič bolna, sem pa lepo čez plan?!“

Potlej sem le prišla do doktorja, ki je dal dva listka. Enega za službo, drugega za laboratorij, ker ni vedel, da laboratorij že praznuje. Pa sem bila spet ob eno uro, da sem to zvedela in nič opravila.

Ob šestih sem prišla domov in videla, da dedca še ni. Sosedova je prišla povedat, da stoji v vrsti za nageljne in ga ima pod kapo.

Res ga je imel, da so še nageljni dišali po špirtu. Brž sem mu dala kamilice, da je zaspal.

No, potlej je bilo pa praznika konec.“

graham green

moč in sijaj

roman

Roman „Moč in sijaj“ (1940) je eno najboljših del angleškega spreobrnjenca h katolicizmu Grahama Greena. Pisatelj je z njim posegel v zadnja vprašanja katoliške vere. Zunanji dogodki v romanu so samo povod za reševanje teh vprašanj.

Romana zlasti mnogi katoliki niso razumeli. Površnega bralca bo pritegnil samo zunanji potek dogodkov v romanu, prezrl pa bo tisto, kar je pisatelj v resnici hotel povedati. Ob propadlem duhovniku je Green hotel pokazati božjo moč in božji sijaj, ki se razodeva v človeku: čim bednejši je človek v svojem bivanju, tem bolj potreben mu je Bog in tem bolj nedoumljiva sta božja moč in sijaj.

Kot človek in duhovnik je glavni junak brez časti in dostojanstva, preganjan in ponižan. Toda duhovnik ostane ven-

darle zvest svojemu poklicu: ne beži, kakor so bežali drugi, dokler more dajati ljudem Boga.

Dosedanja vsebina:

V eni izmed mehiških držav so prišli komunisti leta 1926 na oblast in prepovedali vsako versko delovanje. Duhovniki so deloma zbežali s svojim škofom vred, nekatere so postrelili, ostal je le še padre José, ki se je pokoril guvernerjevemu odloku in se poročil, in pa še en duhovnik, ki se potika od vasi do vasi, uči otroke krščanskega nauka, jih krščuje, mašuje, spoveduje, obhaja in krščansko pokopava ljudi. Oblast ga preganja, razpiše nagrado na njegovo glavo, policija jemlje talce v vaseh, kjer se je skrival. Policijski poročnik v glavnem mestu se zagriže v to, da ga ujame.

Duhovnik se hoče rešiti iz države z zadnjo ladjo, pa ga pridejo prositi, naj gre k umirajoči starki. Gre. Potem se pa potika iz kraja v kraj, da bi ušel policiji.

Končno se zateče v vas, ki se je je osem let izogibal, ker sta pred osmimi leti v tisti vasi z neko Marijo „spočela otroka brez ljubezni: le strah in obup in pol steklenice žganja in občutek osamelosti, to ga je pognalo v dejanje, ki ga je bilo groza...“ Slučajno je prav tedaj, ko je on v tej vasi maševal, prišla policija. Nihče ga ni izdal. A tudi v tej vasi ni dobrodošel, vsi se boje policije.

Odpotuje po sledi policije. Ko vpraša v neki vasi nekega mešanca za pot v Carmen, ta spozna v njem duhovnika. Pri-druži se mu kot Judež, da bi dobil denar, ki je razpisan na duhovnikovo glavo. Duhovnik mu po dolgem izvijanju pove, da je res duhovnik. Mrzličnega mešanca pošlje na svoji muli v Carmen — ta se ne more sam spraviti z mule — sam pa odide nazaj v glavno mesto.

Na klopi v mestnem parku se duhovnik dobi z nekim beračem. Vpraša ga, kje bi lahko dobil kaj pravega vina: skrito željo ima, da bi mogel spet maševati. Berač ga pelje po bregu navzdol. Tedaj se jima približa policija, med policisti stopa mešanec. Pogleda duhov-

nika in mešanca se za trenutek srečata. Potem odide policija naprej, gor na trg.

Duhovnik reče: „Pojdiva! Hitro!“

„Tile se ne bodo menili za nauku,“ je rekel berač. „Večjo divjачino lovijo... Ali hočete žganje ali ne?“

„Vino bi rad.“

„Ne morem reči, ali bo imel vino ali ne. Vzeti morate, kar bo.“ Šel je pred njim dol proti reki. „Niti ne vem,“ je dejal, „ali je v mestu.“

Pod nogami so hrošči pokali kakor baloni, od reke je prihajal kisel, zelen smrad. V pritličju edinega hotela je bobnel električni dinamo. Široke lesene stopnice so držale gor v prvo nadstropje.

V prvem nadstropju je prišel iz neke spalnice mož, oblečen v elegantne črne hlače in v tesno se prilagajoč bel telovnik, z brisačo čez ramo. Berač ga je resnobno ogovoril.

Potem se je obrnil spet k svojemu tovarišu: „Gospoda ni doma,“ je rekel. „Tako pravi ravnatelj. Ali ga bova počakala?“

„Časa imam dovolj.“

Šla sta v veliko golo hotelsko sobo s podom iz ploščic. Mala črna železna postelja se je zdela kakor nekaj, kar je nekdo po pomoti pustil tukaj, ko se je odselil. Sedla sta nanjo drug zraven drugega in čakala.

„Gospod, ki ga čakava, je zelo pomemben človek,“ je dejal berač. „Guvernerjev bratranec je. Vse vam lahko priskrbi, vse, kar si bodi. Seveda vas pa mora predstaviti nekdo, ki mu zaupa.“

„In vam zaupa?“

„Nekoč sem delal zanj.“ Odkrivo je dodal: „Mora mi zaupati.“

„Ali guverner ve za to?“

„Kje pa! Guverner je trd človek.“

„In bo meni zaupal?“

„Oh, pijanca vsakdo pozna. Še drugič boste radi prišli k njemu. Dobro blago prodaja. Najbolje bo, da mi kar daste tistih petnajst pesov.“ Skrbno jih je dvakrat preštel in rekel: „Priskrbel vam bom steklenico najboljšega veracruzke-

ga žganja. Boste videli, da bom.“ Luč je ugasnila in sedela sta v temi.

„Ni mi do žganja. Vsaj ne prav dosti,“ je rekel eden od njiju.

„Kaj pa tedaj hočete?“

„Saj sem vam povedal: vino.“

„Vino je drago.“

„Tega naj vas ne bo skrb. Vino ali pa nič.“

„Kutinovo vino?“

„Ne, ne. Francosko vino.“

„Včasih ima kalifornijsko vino.“

„To bi bilo tudi dobro.“

„On dobi to seveda zastoj. Od carinikov. On je sedajle zaposlen, ne smejo ga motiti. Biljard igra s policijskim glavarjem. Je zelo vpliven človek. Dobro bi bilo, da ga povabite na kozarec.“

„Malo bi si ga rad prihranil, da ga odnesem domov.“

„Saj je vseeno. Jaz pravim, da je dom tam, kjer ima človek stol in kozarec.“

„Pa vendarle.“

„Kakšen poklic imate?“ je zaupljivo vprašal berač.

„Oh, vsega se lotevam, kar morem, kjer pač morem.“

Molče sta sedela skupaj in poslušala neke korake po lesenih stopnicah. Vrata so se odprla, vendar nista mogla ničesar videti. Neki glas je obupano zaklel in vprašal: „Kdo je tukaj?“ Dinamo je zabrnol in luč se je spet prižgala. Tujec je trdno rekel: „Oh, ti si.“

„Da, jaz.“

Bil je majhen mož s prevelikim testenim obrazom in oblečen v tesno sivo obleko. Telovnik mu je bil izbočen od samokresa. Rekel je: „Ničesar ti nimam dati. Ničesar.“

Berač je odcapljal čez sobo in začel govoriti prav potihoma in resnobno z malim možem. Le-ta je zavzdihnil in ostro rekel tistemu v oguljeni obleki: „Vi bi torej hoteli veracrúškega žganja, kaj? To je proti postavi.“

„Ne žganja. Ne želim žganja.“

„Ali vam pivo ni dovolj dobro?“

Bahavo je stopil na sredo sobe — bil je guvernerjev bratranec. „Lahko bi vas dal prijeti,“ je zagrozil.

Mož v oguljeni obleki se je po-

nižno priklonil. Rekel je: „Seveda, vaša prevzvišenost...“

Le-oni je ostro rekel: „Nisem trd človek. Zmerom skušam ustreči svojim ljudem, če je to v moji moči in nikomur ne škodi.“ Previdno je stopil k postelji in jo začel odgrinjati. „Ali veliko govorite?“ je vprašal čez ramo.

„Skrivnostno znam ohraniti zase.“

„Nič nimam proti temu, če poveste pravim ljudem.“

V žimnici je bil velik razporek: privlekel je skozenj prgišče slame in spet vtaknil prste noter. „Tule,“ je rekel, „tole vam lahko dam. Dobro blago je.“

„Pravzaprav nisem želel žganja.“

„Vzeti morate, kar lahko dobite.“

„Potem rajši vzamem svojih petnajst pesov nazaj.“

Berač je pomežiknil možu v oguljeni obleki in mu pokazal, naj odmaši steklenico in natoči kozarec.

Guvernerjev bratranec je spet začel brskati po žimnici in vleči slamo iz nje. „Nate!“ je rekel. „Vzemite ali pa pustite!“

„O, vzamem, vzamem... Zelo bi bil počaščen, če bi vaša prevzvišenost sprejela kozarček žganja, da napijeva najini kupčiji.“

„No, ja... mogoče...“

Berač je odprl vrata in odločno naročil kozarce.

„Že dolgo nisem okusil vina,“ je rekel guvernerjev bratranec. „Za napitnico bi bilo mogoče primernejše.“

„Seveda,“ je rekel mož v oguljeni obleki, „kakor vaša prevzvišenost želi.“ Z očmi, ki so izražale mučno skrb, je gledal, kako je oni izvlekel zamašek. „Če ne zamerite,“ je rekel, „jaz bom rajši malo žganja,“ in se je šibko, z naporom smehljaj, gledaje, kako se niža vino v steklenici.

Vsi trije so sedli na posteljo in si napili. Berač je pil žganje.

Guvernerjev bratranec je rekel: „Ponosen sem na to vino. Dobro vino je to. Najboljše kalifornijsko.“

Berač je pomežiknil in namignil in mož v oguljeni obleki je rekel: „Še kozarec, vaša prevzvišenost, morda vam lahko priporočim to žganje?“

„Žganje je dobro, ampak mislim, da bi še kozarec vina.“

Nalili so si spet kozarce.

Mož v oguljeni obleki je rekel: „Malo vina bom odnesel s seboj, svoji materi. Rada ga popije kak kozarček.“

„To je zelo pametno,“ je rekel guvernerjev bratranec in izpraznil svojega. Njegova roka se je iztegnila proti steklenici, jo zagrabila. Nagnil jo je. „Če dovolite?“

„Seveda, vaša prevzvišenost,“ je obupano rekel le-oni in sam popil dolg požirek žganja. „Mogoče bi lahko poslal njega,“ pokazal je na berača, „da mi zavijejo to steklenico z vinom... Že zaradi vaše prevzvišenosti me ne smejo videti...“

„Čakajte, čakajte! Nič se ne mudi! Tu ste lahko kakor doma. Boste kozarec vina?“

„Mislim, da bi rajši žganja...“

„Potem pa, če dovolite...“ Nagnil je steklenico. Malo vina je pljusnilo po posteljnini.

Vrata so se odprla. Ravnatelj je rekel: „Policijski glavar prihaja po stopnicah.“

„Izvrstno! Pripeljite ga noter!“

„Mislite zares?“

„Seveda! To je fant od fare!“ Onima dvema je rekel: „Le pri biljardu mu ne moreš zaupati.“

Med vrati se je pokazal velik, zajeten mož v majici in belih hlačah, z revolverjem v toku.

Guvernerjev bratranec je rekel: „Vstopite! Vstopite!“ Ostro je rekel beraču: „Daj, umakni se šefu!“

Šef je stal med vrati in jih gledal z neko nejasno zadrego. Rekel je: „Hm, no...“

„Malo se veselimo sami zase. Ali se nam pridružite? V čast bi nam bilo.“

Šefu se je obraz mahoma razjasnil, ko je zagledal vino: „Seveda, malo piva se človeku zmerom prileže.“

„Tako je! Daj šefu kozarec piva!“

Berač je nalil vina v svoj kozarec in ga pomolil šefu. Ta je sedel na njegov prostor na postelji in izpraznil kozarec. Potem je sam vzel steklenico. „Dobro pivo je

to," je rekel. „Zelo dobro pivo. Ali je to edina steklenica?“

Mož v oguljeni obleki ga je gledal z mrzlo tesnobo: „Bojim se, da edina.“

„Na zdravje!“

„In o čem smo že govorili?“ je vprašal guvernerjev bratranec.

„O prvi stvari, ki se je spominjate," je rekel berač.

„Prva stvar, ki se je spominjam jaz," je preudarno začel šef, „ampak ta gospod ne pije.“

„Jaz bom malo žganja. Ali bi tudi vi kozarec žganja, šef?“

„V tej steklenici je že tako malo, da bom rajši ...“

„Bilo mi je dosti do tega, da bi malo odnesel materi.“

„Oh, tako kapljico! Žalitev bi bila, ko bi prinesli to. Samo še gošča." Nagnil je steklenico nad svoj kozarec in se zahehetal: „Če lahko rečemo, da ima pivo goščo." Držal je steklenico še nad kozarcem, ko je zastal in začudeno rekel: „Človek božji, saj se jočete!“

Vsi trije so se z malo razprtimi usti zagledali v moža v oguljeni obleki.

Ta je rekel: „Žganje ima zmeraj tak učinek name. Oprostite, gospoda! Zelo hitro se opijem in potem vidim ...“

„Kaj vidite?“

„Oh, ne vem. Kako je splahnelo vse upanje na svetu!“

„Mož, saj ste pesnik.“

Berač je rekel: „Pesnik je duša svoje domovine.“

Kakor bela rjuha je okna zagrnil blisk in brž nato je nad njim zagrmel grom. Edina žarnica pod stropom je zamežikala in zbledela.

„Za moje ljudi je to slaba novica," je rekel šef.

„Zakaj slaba novica?“

„Ker se bo tako zgodaj začelo deževje. Na lovu so, veste.“

„Za Amerikancem?“

„Glede tistega je že vseeno, pač pa je guverner odkril, da je tu še neki duhovnik, in saj veste, kakšen je v tem pogledu. Ko bi bil jaz na njegovem mestu, bi pustil ubogega vruga pri miru. Umril bi od lakote ali od mrzlice ali pustil vse skupaj. Nič dobrega ne more stori in tudi ne škoditi. Saj do pred

nekaj meseci nihče niti opazil ni, da je tu.“

„Morali boste pohiteti.“

„Oh, težko da bi se izmaknil. Razen, če gre čez mejo. Človeka imamo, ki ga pozna. Govoril je z njim, prebil noč ob njem.“

„Kaj mislite, kje je?“

„Tukaj je, v tem mestu, mislim. Tako se da sklepati. Veste, odkar smo začeli po vaseh jemati talce, res ne more nikjer drugje ... Odganjajo ga, ne marajo ga vzeti medse. Zato smo spustili za njim moža kakor psa, nekega dne bo že naletel nanj. Potem ...“

Mož v oguljeni obleki je vprašal: „Ali ste morali ustreliti veliko talcev?“

„Ne še. Morda tri ali štiri. No, popijmo to pivo do kraja! Na zdravje!“ Z obžalovanjem je odložil kozarec. „Mogoče zdaj lahko dobim samo kapljico vaše — limonade, recimo ji tako.“

„Ja, seveda.“

„Ali sva se že kdaj videla? Vaš obraz se mi zdi nekako ...“

„Mislim, da mi še ni bila čast.“

Nad pristaniščem se je spustil blisk in nad streho je zabobnel grom.

„Pred oltar jo bom popeljal, ha, ha..., da bo rekla trikrat ‚ja‘.“

Mož v oguljeni obleki je rekel: „Mislim, da bo dobro, če se odpravim.“

„Kam pa?“

„Oh... k prijateljem," je rekel nedoločno.

„Svojo pijačo vzemite rajši s seboj!" je rekel guvernerjev bratranec. „Navsezadnje ste jo plačali.“

„Hvala vam, prevzvišenost." Vzel je steklenico z žganjem. Mogoče je bilo žganja še za tri prste. Vinska steklenica je bila seveda popolnoma prazna.

„Skrijte jo, človek božji, skrijte jo!" je ostro rekel guvernerjev bratranec.

„O, seveda, prevzvišenost, pazil bom." Previdno se je izmuznil ven, s sledovi solz pod rdeče vnetimi očmi.

Dež je padal navpično, z nekakšno odmerjeno silovitostjo, kakor da zabija žeblje v rakev. Vendar zrak ni bil nič hladnejši: pot in dež sta skupaj močila obleko.

Duhovnik je postal nekaj trenutkov. Nikamor ni imel iti. Z dežjem ni bil računal. Doslej je mislil, da se bo že kako prebijal in spal po klopeh ali ob reki.

Odrinil je gostilniška vrata in stopil z dežja v lokal. Vrste steklenic z limonado in ena sama miza za biljard, trije ali štirje možje, eden izmed njih je bil položil tok za samokres na točilno mizo.

Duhovnik je vstopil prehitro in je zadel v komolec moža, ki je ravno meril s palico. Ta se je divje obrnil: „Mati božja!“ Bil je rdečesrajčnik. „Kaj res človek ni nikjer varen, niti za trenutek ne?“

Duhovnik se je ponižno opravičil, umikajoč se nazaj proti vratom, vendar je bil spet prehitel, žep mu je podrsnil ob steno in steklenica z žganjem je zazvenela.

Trije izmed štirih obrazov so ga pogledali s hudobno veselostjo: bil je tujec in vedeli so, da se bodo kratkčasili.

„Kaj pa imaš v žepu?“ je vprašal rdečesrajčnik. Bil je fant, ki še ni dopolnil dvajset let.

„Limonado,“ je rekel duhovnik. „Čemu pa ti je treba nositi limonado s seboj?“

„Pijem jo zvečer — s kininom.“

Rdečesrajčnik je stopil bliže in potrkal po žepu s koncem svoje palke za biljard. „Poglejmo si malo to limonado!“ Segel je z roko v duhovnikov žep in izvlekel steklenico z žganjem.

Duhovnik se je zagnal v nihalna vrata in planil ven na dež. Neki glas je zavpil: „Primate ga!“

Zbežal je navzgor po ulici proti trgu, se obrnil na levo in spet na desno. Na srečo so bile ulice temne in mesec za oblaki. Če se ni približal razsvetljenim oknom, je bil skoraj neviden.

Slišal jih je, kako so se klicali. Niso hoteli odnehati. Nekje je zapiskala piščalka: policija se je pridruževala lovu.

Zaganjal se je in odskakoval na cementnih tleh ob zapuščenem pročelju, kjer je nekoč stala katedrala. Spustil se je spet po hribu navzdol: nekaj mu je bilo v mislih.

Klici so se bližali in potem se

je od reke navzgor začela bližati nova skupina mož. Ti so se lotili lova načrtno. Po njihovih počasnih korakih je vedel, da je to policija, uradni lovci. Zdaj je bil med obojimi — med amaterji in profesionalci. Vendar je vedel za neka vrata. Odrinil jih je, naglo stopil skozi in na dvorišče in jih zaprl za seboj.

Stal je v temi in sopesel, poslušaje korake, ki so se bližali po ulici, medtem ko je z neba lil dež. Stopil je k rešetki in rekel: „Padre José!“

Trenutek ali dva ga ni spoznal v smešno napihnjeni spalni srajci in s svetilko v roki. Potihoma je rekel: „José!“, mežikaje mu iz pljuskajoče teme.

„Kdo ste?“

„Kaj se me ne spominjaš? Ali se ne spominjaš shoda v katedrali?“

„O, Bog!“ je rekel padre José.

„Iščejo me. Mislil sem, da bi me mogoče mogel samo za nocoj...“

„Pojdi proč!“ je rekel padre José. „Pojdi proč!“

„Saj ne vedo, kdo sem. Mislijo, da sem tihotapec. Ampak na policijski postaji bodo vedeli.“

„Ne govori tako glasno! Moja žena...“

„Pokaži mi samo kakšen kot!“ je zašepetal.

V luči svetilke je bilo na obrazu padre Joséja videti izraz sovraštva. Rekel je: „Zakaj prihajaš k meni? Če ne odideš, bom poklical policijo. Saj veš, kakšen človek sem.“

Potihoma ga je prosil: „Dober človek si, José. To sem zmerom vedel.“

„Če ne odideš, bom začel vpiti. Pojdi! Ne potrebujem mučencev tukaj. Ne sodim več med vas. Pusti me pri miru! Čisto dobro mi je tako, kakor je.“ Skušal je zbrati svoj strup in pljunek in ga je šibko sprožil proti obrazu le-onega. Niti dosegel ga ni, onemoglo je padel proti tlom. Rekel je: „Pojdi hitro in umri! To je tvoja naloga!“ In je zaloputnil vrata.

Mahoma so se odprla vrata z dvorišča in prišla je policija. Bežno je še uzrl padre Joséja, kako

je kupal skozi okno, potem ga je nekaj velikanskega v beli spalni srajci pogoltnilo in potegnilo proč.

Neki glas je rekel: „To je ta!“ Bil je mladi rdečesrajčnik.

Duhovnik je vedel, da je to začetek konca — po vseh teh dolgih letih. Sam pri sebi je začel moliti kesanje, medtem ko so mu pobrali steklenico z žganjem iz žepa. S sramom je skušal misliti na svojega otroka, pa ni mogel misliti nanj drugače kot z nekakšno lačno ljubeznijo. Kaj bo z deklico?

Potem so ga odpeljali. Zdaj, ko so ga ujeli, so ravnali prijazno z njim, šalili so se na račun tega, kako je skušal zbežati.

Nobenega odgovora ni našel na njihove šale. Kdaj bodo odkrili, kdo je v resnici? Kdaj bo naletel na mešanca ali na poročnika, ki ga je že zasliševal?

V gruču so se počasi pomikali navkeber proti trgu.

Puškino kopito je udarilo pred postajo ob tla, ko so prišli tja. Majhna svetilka se je kadila ob umazani pobeljeni steni. Na dvorišču so visele mrežnice, napihnjene okoli spečih teles, kakor mreže, v katerih je povezana perutnina.

„Lahko sedeš,“ je rekel eden izmed mož in ga tovariško potisnil proti klopi. Zdaj se je zdelo vse nepreklicno: stražar je hodil pred vrati sem ter tja.

Eden izmed policistov je rekel: „Saj priznaš krivdo, ali ne?“

„Priznam,“ je rekel duhovnik.

Odprla so se vrata iz neke notranje sobe in skozi je prišel poročnik. Rekel je: „Kaj za božjo voljo pa pomeni ta hrup?“

Policisti so neradi površno stopili v pozor.

„Ujel sem človeka, ki je prenašal žganje,“ je rekel rdečesrajčnik.

Duhovnik je sedel in pobešal oči k tlom. „...ker sem z grehi zaslužil tvojo kazen... tvojo kazen... tvojo kazen...“ Kesanje mu je brezupno obtičalo ob teh besedah obrazca. Nič drugega ni čutil kot strah.

„No, pa kaj je to takega?“ je

rekel poročnik. „Mi jih ujamemo na ducate.“

„Ali naj vam ga pripeljemo?“ je vprašal eden izmed mož.

Poročnik se je ozrl na pohlevno sključeno postavo na klopki. „Vstani!“ je rekel.

Duhovnik je vstal. Zdaj, je mislil, zdaj... Vzdignil je oči.

Poročnik je gledal proč, skozi vrata. Njegov temni, zoženi obraz je bil videti nemiren, izmučen. Naredil je dva koraka proti stražarju in se zasukal: „Preiščite ga! Če nima denarja, ga vtaknite v celico! Dajte mu kako delo!“

„Ali naj ga zaslišimo?“ je vprašal neki narednik.

„Seveda,“ je rekel poročnik, ne da bi ga pogledal. Naglo in nemirno je šel mimo svetilke na dvorišče.

Narednik je potisnil duhovnika naprej v notranjo sobo. „Ime?“ je vprašal.

„Montez.“

„Od kod?“

Na slepo je imenoval neko vas.

„Pijačo,“ je rekel previdno narednik, „ste najbrž kupili od nekega tujca.“

„Ja.“

„Ki ga ne poznate?“

„Ne.“

„Tako je prav,“ je pohvalno rekel narednik. Bilo je očitno, da ne želi ničesar načenjati.

Prav zaupljivo je segel duhovniku pod roko in ga peljal iz sobe in čez dvorišče. S seboj je imel velik ključ. Nekaj mož v mrežnicah se je premikalo — velika, neobrta čeljust je visela čez rob, podobna kosu mesa, ki je ostal neprodan na mesarjevi prodajni mizi; veliko razklano uho; golo, črno poraščeno bedro. Duhovnik je ugibal, kdaj se bo pokazal mešančev obraz, sijoč, ko ga bo spoznal.

Narednik je odklenil majhna rešetkasta vrata in sunil s škornjem v nekaj, kar je ležalo počez pred vrati. „Sami dobri fantje so tukaj,“ je rekel, „sami dobri fantje,“ in si delal s škornji pot. V zraku je strahotno zaudarjalo in nekdo se je jokal tam v popolni temi.

Duhovnik je postal na pragu in skušal kaj videti. Rekel je: „Tako

suha usta imam. Ali bi lahko dobil vode?“ Smrad mu je udarjal v nozdrvi in davilo ga je.

„Zjutraj,“ je rekel narednik, „za danes ste pili dovolj.“ Obzirno je položil duhovniku veliko roko na hrbet, ga potisnil v celico in zaloputnil vrata. Duhovnik je stopil nekemu na dlan, na laket, pritisnil je obraz k rešetki in v šibki grozi ugovarjal: „Tu ni prostora. Nič ne vidim. Kdo so ti ljudje?“

Zunaj med mrežnicami se je narednik zasmel. „Človek,“ je rekel, „človek, kaj nisi bil še nikoli v zaporu?“

Neki glas blizu njegove noge je rekel: „Imaš kako cigareto?“

„Ne.“ Onemoglo je rekel: „Ničesar nimam.“

Spet se je premaknil. Nekdo je rekel: „Varuj se čebra!“ Od tam je torej smrdelo. Potipal je z nogo okoli sebe, skušal najti toliko prostora, da bi lahko sedel, pa je bilo videti, da sploh ni bilo prostora.

„Imaš kaj jesti?“ je vprašal neki glas.

Piran je slikovito obmorsko mesto na skrajnem zahodnem rtu koprškega Primorja.

„Ne.“

„Imaš kaj denarja?“ je vprašal drug glas.

„Ne.“

Na lepem je kak poldrug meter proč nekaj šibko zaječalo, ženski glas. Z grozo je duhovnik spoznal, da je celó v tej nagnetenosti temi prostor za čutni užitek.

Spet je iztegnil nogo in se začel palec za palcem odmikati od rešetke. Za človeškimi glasovi je bilo ves čas slišati neki drugi šum: kakor da je tam majhen stroj, ki teče v nekem tempu. To so bili komarji.

Odmaknil se je polagoma za kaka dva metra od rešetke in oči so mu začele razločevati glave.

Neki glas ga je vprašal: „Kdo si?“

Ni mu odgovoril, prevzel ga je strah, rinil je naprej. Mahoma se

je znašel ob zadnji steni. Pod roko je začutil moker kamen, celica ni bila daljša kot tri metre in pol. Odkril je, da lahko ravno še sedi, če podviije noge podse.

Ob ramo mu je omahnil neki starec. Njegovo starost je spoznal, ker so mu bile kosti tako peresno lahke in ker je bil njegov dih tako šibek in neenakomeren.

Na lepem je starec rekel: „Ali si ti, Katarina?“

Duhovnik je rekel: „Ne, ni Katarina.“

Ko je spregovoril, so vsi mahoma utihnili in poslušali, kakor da je tisto, kar govori, pomembno. Potem so se glasovi in premikanje spet začeli.

„Seveda ne,“ je rekel starec. „Niti nisem zares mislil, da bi bila. Nikoli ne bo prišla.“

„Ali je to vaša žena?“

„Kaj govorite? Nimam žene.“

„Katarina.“

„Moja hči je to.“

Vsi so spet poslušali.

„Mogoče je ne pustijo sem.“

„Nikoli ne bo poskušala,“ je izrekel stari obupani glas s popolnim prepričanjem.

Duhovnika so začele boleti noge, ker jih je imel spodvite podse. Rekel je: „Če vas ima rada...“

„To so naredili duhovniki,“ je rekel starec.

„Duhovniki?“

„Duhovniki.“

„Zakaj duhovniki?“

„Duhovniki.“

Nizek glas blizu duhovnikovih kolen je rekel: „Starec je prismojen. Nima pomena, da ga sprašuješ. Jaz se pa imam res nad nečim pritožiti. Človek mora braniti svojo čast. To priznaš, ali ne?“

„Nič ne vem o časti.“

„Bil sem v krčmi in neki človek je prišel k meni in rekel: ‚Tvoja mati je vlačuga.‘ Jaz pa mu nisem nič mogel: samokres je imel pri sebi. Nisem mogel drugega kot čakati. Preveč se je napil piva in, ko se je odmajal ven, sem mu sledil. Imel sem steklenico in tresčil sem ga z njo po glavi. Pištrole namreč nisem imel. Moja družina ima dobre zveze s šefom, sicer bi me ne bilo tu.“

„Strašno je ubiti človeka.“

„Govoriš kot kak duhovnik.“

„To so naredili duhovniki,“ je rekel starec. „V tem imate prav.“

„Kaj misli s tem?“

Neki ženski glas je rekel: „Vzeli so mu otroka.“

„Zakaj?“

„Nezakonski je bil. Ravnali so čisto pravilno.“

Ob besedi ‚nezakonski‘ se mu je srce zganilo v bolečini, beseda ga je navdala z bridkim občutkom sreče. Približala mu je njegovega lastnega otroka. Ponovil je: „Nezakonska?“

„Rekli so, da ni primeren oče. Ko so duhovniki zbežali, pa je moral otrok seveda k njemu. Kam bi mogel drugam? Seveda ga je otrok, Katarina ji je ime, sovražila. Poučili so jo bili, kako je z njo.“

„Zakaj je on v zaporu?“

„Razpelo je imel.“

Smrad iz čebra je bil zmerom hujši. Noč je bila okoli njih kakor zid, ni se dalo zračiti in duhovnik je slišal, kako jo nekdo opravljal potrebo, da je bobnelo po pločevinastih stenah čebra.

Rekel je: „Ni bila njihova naloga...“

„Storili so, kar je bilo prav. To je bil smrtni greh.“

„Niso imeli pravice, da so ji zbudili sovrašтво do njega.“

„Vedeli so, kaj je prav.“

Rekel je: „Če so storili tako stvar, so bili slabi duhovniki. Greh je že minil. Njihova dolžnost je bila učiti ljubezen.“

„Vi ne veste, kaj je prav. Duhovniki vedo.“

Trenutek se je obotavljal, potem je rekel zelo razločno: „Duhovnik sem.“

Bilo je kakor konec, nič več ni bilo treba upati. Desetletni lov je bil naposled pri kraju. Vse okoli njega je molčalo.

„Duhovnik?“ je naposled rekla ženska.

„Ja.“

„Ali vedo oni?“

„Ne še.“

Začutil je roko, ki je iskala njegov rokav. Neki glas je rekel: „Ne bi nam bili smeli povedati. Oče,

tu so vsi mogoči ljudje. Morilci...“

Povsod se je oglašal šepet. Glas, ki mu je poprej popisoval hudo delstvo, je rekel: „Nisem ovaduh zato, ker sem človeka, ki je rekel: ‚Tvoja mati je vlačuga...‘“

Duhovnik je rekel: „Ni treba, da bi me kateri izmed vas ovajal. To bi bil greh. Ko se bo zdanilo, bodo odkrili sami.“

„Ustrelili vas bodo, oče,“ je rekel ženin glas.

„Ja.“

„Ali vas je strah?“

„Ja. Seveda.“

Spregovoril je nov glas, iz kota, od koder so prej prihajali glasovi naslade. Rekel je robato in veljavno: „Takih reči se mož ne boji.“

„Ne?“ je rekel duhovnik.

„Malo bolečine. Kaj pa naj bo to? Saj mora priti.“

„Pa vendarle,“ je rekel duhovnik. „Mene je strah.“

„Zobobol je hujši.“

„Vsi ne moremo biti junaki.“

Glas je zaničljivo rekel: „Verniki ste vsi enaki. Krščanstvo vas dela strahopetce.“

„Ja, mogoče imate prav. Vidite, slab duhovnik sem in slab človek. Da bi umrl v smrtnem grehu, to ti da misliti.“

„Saj. Tako je, kot pravim. Kdor veruje v Boga, je zato strahopeten.“ Glas je bil zmagoslaven, kakor da je nekaj dokazal.

„No, in kaj?“ je vprašal duhovnik.

„Bolje je, da ne veruješ in si pogumen človek.“

„Razumem, ja. In seveda, ko bi človek verjel, da guvernerja ali šefa sploh ni; če bi lahko trdili, da ta ječa sploh ni ječa, temveč vrta, kako pogumni bi lahko bili tedaj!“

„To so neumnosti.“

„Ko pa odkrijemo, da je ječa ječa in da guverner nedvomno živi gori na trgu, no, potem bi bilo precej vseeno, ali smo bili pogumni uro ali dve.“

„Ni hče bi ne mogel reči, da ta ječa ni ječa.“

„Ne? Mislite, da ne? Vidim, da ne poslušate politikov.“

(Se bo nadaljevalo)

živiljenje je (tudi) smešno

„Zakaj sta se pa sinoči z možem prepirala?“

„Saj se nisva!“

„Kako da ne, saj sem prisluškovala.“

„Aja, zdaj sem se spomnila! Pravila sem mu, kako ti zmerjaš svojega moža.“

Gospa je s svojim avtom zadela drug avto.

Voznik zadetega avta je bil hud: „Kaj pa počenjate? Ali ste sploh delali vozniški izpit?“

„Gotovo večkrat kot vi,“ je ponosno odgovorila gospa.

V parku prime nenadoma ona njega za roko in dahne: „In ko bova mož in žena...“

„Prosim te,“ pravi on, „ne glej vse tako črno!“

Otroci se igrajo.

Jaka: „Poglej, Ančka, sod bom preskočil.“

Ančka: „Prava figa, saj je prazen.“

Ded dá vnučku denar in reče: „Kupi mi deset dek bonbonov! Za ostalo si lahko kupiš cigarete.“

V parku je delavec barval klop. Približa se mu dolgolasec in ga vpraša: „Ali bo klop do osmih že suha?“

„Upam, da bo. Zakaj pa sprašujete?“ ga vpraša delavec.

„Ker bi šel rad nočoj kmalu spat.“

On: „Kako je najin sinko inteligenten. Gotovo ima svojo pamet od mene.“

Ona: „Najbrž. Jaz imam svojo še vedno.“

Pri kiosku.

„Prosim, ali imate slučajno kakšno razglednico, na kateri je narisana klobasa?“

„Zakaj pa ravno klobasa?“

„Razglednico bi rad poslal svojemu psu.“

„Dobro, da sem te našel. Posodi mi, prosim, en dinar, da se bom peljal s tramvajem.“

„Žal, imam samo deset dinarjev.“

„Pa tudi prav, se bom pa peljal s taksijem.“

Med plesom.

Ona: „Ali radi plešete tango?“

On: „Zelo rad.“

Ona: „Zakaj se ga pa potem ne naučite?“

„Kako je? Ali še kakšno vprašaš, če bi se poročila s teboj?“

„Nobene več. Se bojim, da bi katera obljubila.“

Prijatelj prijatelju o obema znanih novoporočencih: „Skodoželjnost sicer ni lepa čednost, a že olika zahteva, da jima čestitam.“

Na šolskem hodniku stoji obešalnik. Nad njim je pritrjen napis: „Samo za profesorje“.

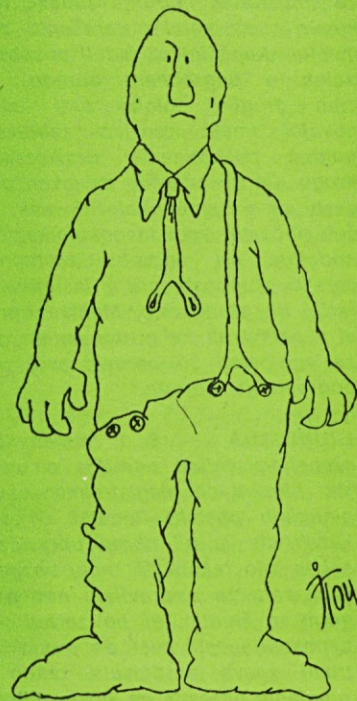
Nekega jutra je bilo pripisano: „Lahko obesite tudi plašče.“

V drugem razredu so pisali prosti spis „Moji domači“. Tonček je napisal: „V naši družini smo trije. Oče je najstarejši; mama nikdar noče povedati, koliko je stara, a jaz vseeno mislim, da sem jaz najmlajši.“

Razglasitev na razstavi vin: „Za letošnjo vinsko kraljico je izbran gospod direktor Združenih kemičnih tovarn.“

Škotu je padla muha v juho. Prime jo za perutničke in jo stresa nad krožnikom, govoreč: „Ti, grdoba grda, hitro nazaj juho, ki si mi jo popila!“

Eskim čaka na svoje dekle. Ko mu je čakanja dovolj, pogleda na termometer in reče: „Če je ne bo do minus 25 stopinj, grem domov.“

(Nadaljevanje s str. 12)

LJUBLJANA. — Na Šubičevi gimnaziji v Ljubljani se je zbralo 114 dijakov, ki so se pomerili v znanju nemščine in angleščine. Profesorji z vseh gimnazij Slovenije so poslali najboljše dijake. Ti so reševali teste in opravili ustmeno preizkušnjo. Najboljši so dobili nagrade. Za vse pa je to nova spodbuda za nadaljnje učenje.

LJUBLJANA. — Letos so v ljubljanski stolnici dobili nov Goršetov križev pot. Gotske figure, kakor srednjeveške katedrale, silijo kvišku, v duhovni svet, svet večne Luči, svet Vstalega, kjer ne bo več ne trpljenja in ne žalosti, kjer bodo vse naše rane poveličane. Kipar France Gorše je izdelal že 14 podobnih križevih potov in opremil mnoge bogoslužne prostore in cerkve. V Mariboru je opremil novo cerkev sv. Cirila in Metoda na Tezmem, kapelo pri jezuitih v Dravljah in novo kapelo pri salezijanecih v Želimljah. Veliko je ustvarjal v Ameriki, kjer je živel dalj časa. Sedaj živi v Svečah v Rožu na Koroškem, kjer še vedno neutrudno snuje in ustvarja.

LJUBLJANA. — Zastopniki svéta za splošne in notranje zadeve ter komisija za verska vprašanja pri mestni skupščini so izdali poseben odlok o pogrebem obredu, ki med drugim določa tudi tole: „Svojci imajo pravico zahtevati pogreb pokojnika v družinskem krogu. Če se odločijo za javen pogreb, se ga sme udeležiti vsak, ki želi počastiti spomin pokojnika. Če sodeluje pri pogrebu zastopnik verske skupnosti, gre z insignijami (križ) tik pred krsto. Molitve opravi v cerkvi ali na grobu potem, ko so vsi ostali že opravili svoj del pogrebnega obreda.“

LJUBLJANA. — S 1. majem bo prenehala veljati odredba o omejitvi hitrosti na magistralnih in regionalnih cestah. Podatki so pokazali, da je bil ukrep upravičen, saj je bilo tako 31% manj nezgod. Prav zato že pripravljajo nov program in študijo, ki bo zaradi neusposobljenosti cest za večje hitrosti znova predpisala zakon o omejenih hitrostih na slovenskih cestah. Le 13% avtomobilov ima več

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

ITALIJSKE ZAHTEVE PO „CONI B“ SO SMEŠNE

Za boj pripravljeni oklepni vozovi so zapeljali v istrsko obmejno mestece Koper. In na krajevnem trgu so mladi delavci, ki so jim tisoči veselo pritrjevali, peli pesmi Titovih partizanov. Delno slovenski, delno italijanski plakati so opozarjali: „Italijanski fašisti, roke proč od cone B!“ in „Pripravljeni smo za obrambo naših meja“.

Narodna armija, glasilo jugoslovanske ljudske armade, je na dolgih straneh obujala spomine na boje jugoslovanskih partizanov proti italijanskim fašistom. Titov namestnik obrambnega ministra admiral Branko Mamula si je demonstrativno ogledal bunkerje za podmornice in radarske postaje na dalmatinski obali.

Z zbiranjem čet, uvodnimi članki in razglasi po vsej deželi podžiga Jugoslavija od srede marca gonjo proti italijanskemu sosеду. Razlog: Rim je v nekem sporočilu zatrdil, da razmejitvene črte — ki teče južno od Trsta — med italijansko „cono A“ in jugoslovansko „cono B“ ni imeti za dokončno državno mejo.

Beograd je ocenil italijansko izjavo za „odprt napad na neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost jugoslovanske republike“ in je ostro protestiral proti italijansko-ameriškim manevrom, ki tačas potekajo v severnovzhodni Italiji: Beograd jih ima za težak pritisk na Jugoslavijo.

S tem je spet vzkipek spor, ki je dvignil v času mrzle vojne precej prahu. Kot „sramotni ukaz“ še danes obsojajo italijanski nacionalisti tisto pariško mirovno pogodbo iz leta 1947, po kateri je bila Italija prisiljena odstopiti Jugoslaviji mesti Zadar in Reko in pa ves istrski polotok. Obalni pas od Devina na severu preko Trsta pa do Novigrada naj bi po pogodbi sestavljal „Svobodno tržaško ozemlje“ pod nadzorstvom guvernerja, ki bi ga nastavila UNO.

Vendar ni bilo „Svobodno tržaško ozemlje“ nikdar uresničeno. Angleži in Amerikanci so imeli zaseden severni del zadevnega ozemlja („cono A“), Jugoslovani pa južni del („cono B“). Italija je zahtevala do dokončne ureditve celotno ozemlje zase.

Ko je prišlo skoraj do vojne, je bil sklenjen najprej leta 1954 začasni dogovor: „Londonska spomenica“ je izročila Italijanom upravo „cone A“, Jugoslovanom upravo „cone B“. Oba pasova sta ločena po 24 km dolgi razmejitveni črti, ki ju ima Beograd za državno mejo. Vendar ni te spomenice rimski parlament nikdar potrdil, pa tudi spomenica ne prisoja po italijanskem mnenju Jugoslovanom popolne oblasti nad „cono B“.

Čeprav ta spor ni končan, je vladalo zadnja leta na obmejnem ozemlju mirno sožitje. Slovenska manjšina v italijanski tržaški provinci (približno 60.000 ljudi) ima 43 osnovnih šol in 4 gimnazije. Ima tudi svoja kulturna društva, svoje gledališče in svoj dnevnik. V tržaškem mestnem svetu sedi nekaj Slovencev. Na drugi strani pa se je smelo 6.000 v jugoslovanski „coni B“ živečih Italijanov kot edina manjšina v Titovi državi združiti na narodnostnem temelju.

Okrog 100.000 Jugoslovanov pride letno čez mejo v Trst, predvsem da nakupi obleko, gospodinjsko orodje in zlato. Od teh strank živi danes na ducate majhnih trgovin v nekdanjem največjem pristaniškem mestu avstroogrske monarhije, čigar pomen pa je zaradi izgube zaledja upadel.

Vrhu tega nosijo trume Tržačanov svoj denar v Jugoslavijo, kjer morejo življenjske potrebščine, žganje in špirit ceneje kupiti in svoje lire pognati v igralnicah. Prebivalci obah con hvalijo razmejitveno črto kot „najbolj odprto mejo v Evropi“.

V januarju so pa postavili Jugoslovani na razmejitveni črti mejne napisne table, ki naj bi vsakomur pojasnile: tukaj se začena Jugoslavija. Rim je najprej ustno protestiral. Beograd pa je diplomatsko pravdo stopnjeval do odprtega spora.

Z novim protizahodnim bojnim pohodom pri prebivalstvu doslej brez uspeha hoče partija, tako se zdi, zdaj razgibati domovinsko ljubezen Jugoslovanov. Hrup okoli Trsta je obenem poživil po občinah in podjetjih tiste vojne komiteje, ki naj bi v primeru izjemnega stanja — na primer po Titovem odhodu — najprej zagotovili oblast.

Poleg tega so prišli v Beogradu ob sporih med Srbi in Hrvati na oblast v večji meri Slovenci: torej ljudje iz neposredno na Italijo mejnega dela dežele, kot na primer Titov namestnik v partiji Stane Dolanc, generalštabni šef Stane Potočar ali Titov podpredsednik v državnem predsedništvu Mitja Ribičič. Ti so izmed najbolj vplivnih ljudi, ki niso pripravljene žrtvovati slovenskih koristi pogodbi z Rimom.

Odkrito dolži tudi beograjska revija *Nin* italijansko Rumorjevo vlado, da jadra „skupaj z neofašisti, iredentisti in maščevalci na zarjaveli ladji Mussolinijevih naslednikov“.

Gotovo se v Trstu posebno številni begunci iz Istre, povezani z neofašisti, upirajo vsakemu priznanju nasproti Beogradu. Bilo bi „porazno“, meni odvetnik Lino Sardos, predsednik *Zveze Istranov*, če bi bila razmejitvena črta priznana za državno mejo. „Pomislite samo,“ tako Sardos, „na možni sovjetski poseg v Jugoslavijo: Rusi bi mogli, ne da bi se morali ozirati na Italijo, mejo čisto zapreti in pristaniške vode nadzirati. Potem se mora naš ponosni Trst (tako! - op. NL) zadušiti.“

Besedniki rimskega zunanjega ministrstva namigujejo, da hoče vlada s svojim načelnim vztrajanjem nasproti Jugoslaviji doseči le to, da doseže Italija za morebitno priznanje meje pri Trstu „vsaj neko skromno ceno“.

Rim želi predvsem majhno popravo jugoslovansko-italijanske mejne črte in boljšo uredbo ozemeljskih vodá pred tržaškim pristaniščem. „Nihče naj bi se ne,“ tako je priganjal socialistični strankarski list *Avanti* k skorajšnjim pogajanjem, „bolj kot Italija zavzemal za to, da bo šla Jugoslavija gotovo hudim časom po Titu s trdnimi, zagotovljenimi mejami nasproti.“

V resnici ne more biti Italijanom do tega, da bi s stalnim obmejnimi sporom z Beogradom zbužala tudi pri drugih sosedih Jugoslavije pohlep po ozemlju in s tem gradila možnostni tabor nemira pred svojimi hišnimi vrati. Jugoslovani sami mislijo, da že vidijo znake za nevarnost: v sedanjem sporu ni, z razliko od prej, tako je tožil zagrebški radio, „niti ena socialistična država zadostno podprla jugoslovanskega stališča“.

Spiegel, Hamburg, 8. aprila 1974.

TITOVO ZDRAVJE

Tito naj bi bil na smrt bolan, po kapi na pol ohromel, tako je bilo pred nedavnim čuti. Sedaj pa je na Brionih pozdravil egipčanskega predsednika. Najvplivnejši mož Jugoslavije je torej še popolnoma v politični igri.

Neutemeljena je domneva, da bi se moralo po Titu v Jugoslaviji vse spremeniti. Titova politika leninistične diktature z nekaj samoupravljaljskimi okraski je tudi politika ostalih vplivnih dejavnikov v njegovi deželi: vojske, tajne policije in močne skupine v partizanskem aparatu. Že zato se je narobe vedno, kot začarano, ozirati le na Titovo zdravje. Na Zahodu so ljudje, ki to že deset let počenjajo in pri tem izgublajo izpred oči celotno polje političnih sil v Jugoslaviji.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 30. marca 1974.

ZDOMSKI DELAVCI BODO MORALI PLAČATI

Kot zdovski delavci bodo morali v tujini zaposleni Jugoslovani v bodoče plačati državi odškodnino za to, da so se izučili svojega poklica. Kot je beograjski časopis *Politika* poročal, pripravljajo zadevni zakon.

(Dalje na str. 38)

kakor 60 konjskih sil in zato omejitve ni pretiranost glede na sestavo vozil.

LJUBLJANA. — V maju se bo na poti po Evropi ustavila na Bledu skupina prvih turistov iz Kitajske. Za to skupino pride še 11 drugih. Vso organizacijo je prevzel ljubljanski Kompas. Ta jim bo pripravil tudi ogled zanimivih slovenskih krajev in pospremil do Trsta.

LJUBLJANA. — Bogoslovno semenišče v Ljubljani je za Slovence zelo pomembna ustanova. V njem se vzgajajo in študirajo novi duhovniki. Poleg tega duhovnega poslanstva je s svojo znanstveno knjižnico dokaz prisotnosti Cerkve na vseh področjih človeškega delovanja. To je bila prva javna znanstvena knjižnica v Sloveniji, ustanovljena l. 1701. Pod znamenito Quaglijevo stropno fresko so vse stene obdane s starinskimi policami, na katerih je lahko najti najstarejše slovenske tiskane knjige. Med njimi je veliko inkunabul in rokopisov. V prostorih te knjižnice je bila v marcu razstava tiskanih knjig o sv. Tomažu Akvinskem in sv. Bonaventuri.

LJUBLJANA. — V marcu je bilo pri frančiškanih v Ljubljani srečanje vseh redovnih predstojnikov iz Jugoslavije. Poleg 20 predstojnikov posameznih redov je bil navzoč tudi pronuncij Cagna in več škofov. Redovniško „znamenje“ ni več obleka ali njegov red ali katera koli druga posebnost, ampak njegova osebnost. Čeprav so si redovi različni po svojih namenih, ki jih skušajo živeti, jih eno duhovništvo med seboj povezuje z vsemi ostalimi duhovniki in prvimi duhovnikom — Kristusom.

LJUBLJANA. — Za Bežigradom ob Tomačevski cesti je predvidena gradnja džamije. Islamska verska skupnost v Ljubljani ima preko 400 družin. Število sezonskih delavcev iz drugih republik znaša 140 tisoč, med katerimi je veliko pripadnikov islamske vere. Katoliška verska skupnost v Ljubljani podpira prizadevanja islamske skupnosti, da bi čimprej dobili svoj bogoslužni prostor.

(Dalje na 38. strani)

SKOPUH IN KRČMAR

Živel je nekoč bogataš, ki je bil tako skop, da ni privoščil nikomur ničesar dobrega, ne svojemu bližnjemu ne samemu sebi.

Na vso moč rad je jedel pečene ribe, nikoli pa si ni kupil kakšnih slastic. Dan za dnem je natepal samo svoj lonček riža. Da bi mu šel riž bolj v slast, je obiskoval s svojim lončkom soseda, ki je bil krčmar. Tam je goltal suhi riž, pri tem pa je srkal vase vonj pečenih rib, ki je prihajal iz kuhinje.

Krčmar je seveda kar pihal od jeze, da ga skopuh neprestano nadleguje in mu ne da nobenega zaslužka. Nekega dne mu je napi-

sal prav slan račun in mu ga sam izročil: „Dober dan, boter, vaš nos je bil več mesecev pri meni na hrani. Plačajte mi, kar ste dolžni!“

„Prav,“ se je nasmejal skopuh. „Dobite takoj, kar vam gre. He, žena, prinesi mi brž mojo mošnjo z denarjem!“

Krčmar si je že kar mel roke, da je mož tako neumen. Ni bil pričakoval, da pojde stvar tako gladko, in že si je skoraj delal očitke, da mu je preveč zaračunal.

Žena je prinesla mošnjo, skopuh jo je vzel v roke, jo dobro stresel in potem vprašal: „Ali čuješ, kako denar zveni?“

„Čujem,“ je odgovoril krčmar, prijazno smejoč se.

„No, potem sva pa drug druge-mu svoj dolg poravnala. Vonj tvojih pečenih rib naj bi po tvojem nasiti moj nos, zato je tudi žvenket mojega denarja tebe zadosti poplačal.“

VRAŽJA SLANINA

Tat je zagledal podnevi na podstrešju neke hiše slanino.

Ponoči, ko je že vse spalo, gre in se splazi zadaj za hišo skozi dimnik na podstrešje. Sname slanino in si jo natovori. Nato hoče oditi, a spodrsne mu in trešči v sobo, kjer je spal gospodar z ženo in hčerko.

Ko telebne tat s slanino med-

človek je od Boga

Ivica pride vsa nesrečna k verouku in pove: „V šoli sem slišala, da imamo ljudje in opice skupnega prednika.“

„In kaj zdaj misliš? Ali smo ljudje zato kaj manj božji otroci?“ jo je miril katehet.

„Seveda mislim,“ je začudeno povedala Ivica in dodala: „Potem ni Bog tisti, ki je ustvaril Adama in Evo, kot smo se pri verouku učili.“

„Počasi! Človek je človek predvsem zato, ker ima dušo. Da ima med vsemi vidnimi bit-

ji le človek dušo, je jasno, ker samo človek misli, govori, piše, napreduje... Po telesu bi se človek mogel razviti iz živali. A to je šele treba dokazati, da se je res iz živali razvil. Ker pa je tudi žival Bog ustvaril, bi to spoznanje nič ne nasprotovalo svetemu pismu, ki poroča, da je človeka ustvaril Bog. Potem bi pač rekli: človeško telo je Bog posredno ustvaril, tako da je ustvaril žival, in obenem storil, da se je iz nje razvilo človeško telo, dušo je pa ustvaril neposredno.“

Bog je dal ob stvarjenju človeku jasno spoznanje, da bi si

lahko brez posebnega truda zemljo podvrgel. Dal mu je tudi voljo, nagnjeno k dobremu, da bi mogel živeti v veliki ljubezni, brez sovraštva, zavisti, lakomnosti. Ne bi bilo vojn, ubojev, tatvin, hinavščine, zahrbtnosti. Življenja nam tudi ne bi grenile bolezni, ne bi se bilo treba bati smrti.

Vse te posebne darove jasnega spoznanja, močne volje in življenja brez trpljenja in smrti je prejel prvi človek zase in za vse svoje potomce. Poleg tega je prejel tudi največji dar, božjo milost, ki je košček božjega življenja, prav tako tudi za vse potomce.

nje, skoči gospodar v temi na noge in začne vpiti: „Kdo je?“

Tat odgovori: „Vrag!“

Gospodar se prekriža in poreče: „Kaj pa iščeš tukaj, pošast peklen-ska?“

Tat mu odvrne: „Jezik za zobel! Glej, kos slanine sem ti prinesel!“

Gospodar, še bolj prestrašen, zakliče: „Poberi se od tod, seme zanikrno, s svojo slanino!“

„Ti se ogni!“ odgovori druga. „Jaz sem prišla prva.“

„No, ta bi bila lepa, da bi se te bi ognila jaz, ki sem starejša!“ vpije prva.

Beseda dá besedo, nobena noče popustiti. Pa se v jezi zaletita druga v drugo s tako silo, da padeta z brvi. V mrzli vodi se shladita in se komaj rešita vsaka na svoj breg.

Tat mu spet reče: „No, dobro, če nočeš, mi vsaj slanino oprtaj, pa pojdem.“

Gospodar mu rad pomaga naložiti slanino na rame, samo da se vrag pobere iz hiše.

Tat se namuzne in odnese slanino, kakor da je njegova.

Zjutraj, ko se zdani, vidi gospodar, kateremu „vragu“ je nabasal svojo slanino.

Alojzij Gradnik

DVE KOZI

Dve kozi se srečata sredi brvi. Brv je ozka in zato ne moreta kar tako druga mimo druge.

„Ogni se!“ reče prva koza.

DEŽEK TRKA

Na okno „Tok, tok!“ je dežek potkal, pred oknom pa Rok je jezno posmrkal.

„Naj lije z neba na strehe in ceste, da nisem iz testa, gotovo že veste.“

Po lužah „cmok, cmok!“ in kar brez dežnika ves moker se Rok cel dan že potika.

Zdaj fant je bolnik, ga kuha vročina, mu reče zdravnik: „Rok, to je angina!“

ugani, če znaš!

*Veliko imam oči,
pa sem vendar slep.
Pri vsakem očesu
mi zraste rep.*

(Krompir)

*Stanovanje šumi,
gostač pa molči.*

(Riba v potoku)

*Kdo s šestimi nogami
vendar le po štirih gre?*

(Jezdec na konju)

*Štirje po vasi tekó
pa se nikdar ne ujemo.*

(Kolesa pri voznju)

*Kadar me na noge postavijo,
po glavi hodim.*

(Žebel)

Rešitev uganke iz prejšnje številke: 1 = C, 2 = F, 3 = A, 4 = E, 5 = D, 6 = B.

S katero od desetih vrvi, ki jih ima v rokah, goni mežnar v tem trenutku zvon?

MARIBOR. — V mariborski študijski knjižnici so odprli razstavo v počastitev stoletnice generala Maistra. S tem so hoteli na poseben način počastiti osvoboditelja Maribora. Povabilu se je odzval tudi škof Držečnik in se pozdravil z nekaterimi Maistrovimi borci.

MARIBOR. — V Unionski dvorani v Mariboru je pred nekaj tedni gostoval in nastopil združeni zbor koroških in mariborskih pevcev. Ob nabito polni dvorani je koncert z umetniškimi in narodnimi pesmimi prerasel v pravo manifestacijo solidarnosti z bojem koroških Slovencev za njihove pravice.

MARIBOR. — Na matičnem uradu so začeli vpeljevati „civilni krst“. To je že star poskus pri raznih režimih, „nadoknaditi“ slovesnosti, ki spremljajo človeško življenje. Verjetno želijo v Mariboru ponuditi staršem drugačnega prepričanja nekaj ceremonialnega blišča. Pri tem pa se ne smemo smejati, ker je tudi za nekatere kristjane krst le izraz navade, folklore ali ker se ne znajo drugače otresti pritiska domačih. Mariborski obred je zelo podoben cerkvenemu. Ob navezovanju trobojnice je izrečena pomembna formula krsta: „Živi zanjo in jo nosi v svojem srcu (trobojnico) skozi vse viharje življenja!“

MARIBOR. — Na mestni hiši — Rotovžu — na Glavnem trgu so začeli z obnovitvenimi deli, s katerimi hočejo stavbi vrniti prvotni videz. Odstranili bodo nosilne stebre, ki so bili naknadno dodani pod balkonom. Prav tako obnavljajo notranje prostore in ostalo zunanjščino. Dela potekajo tudi na urejanju ploščadi Glavnega trga.

MARIBOR. — Ob izteku šolskega leta bo na zdravstvenih šolah v Mariboru končalo svoje šolanje 200 medicinskih sester. Kljub velikemu številu bi že sedaj potrebovali najmanj 1000 medicinskih sester in zobozdravstvenih tehnikov. V Mariboru gradijo nov kirurški oddelek, v Murski Soboti novo bolnišnico, širijo se oddelki v slovenjegraški bolnišnici. Veliko

Po njem naj bi v bodoče mladi rezervni častniki in osebe, ki so za obrambo dežele pomembno pripravljene, ne dobile več dovoljenja za delo v tujini. Končno bodo morali zdomski delavci v bodoče skrbeti ne le za svoje družine, marveč tudi za svoje starše.

Die Presse, Dunaj, 23. jan. 1974.

MARKSIZEM NI NOBENA ZNANOST

Sovjetski pisatelj Aleksander Solženicin je naslovil 5. septembra 1973 pismo na državno in partijsko vodstvo svoje države. Iz njega objavljamo eno poglavje.

Svetovni nazor (= marksizem), ki smo ga podedovali, ni le pomanjkljiv, ni le brezupno zastarel, marveč se je tudi v svojih najboljših desetletjih v vseh svojih napovedih zmotil. Nikdar ni bil znanost.

To je primitiven, površen gospodarski nauk, ki je učil, da le delavec ustvarja vrednote, in ki ni videl ne prispevanja tistih, ki so zaposleni v upravi, ne inženirjev, ne tistih v prometu, ne tistih v trgovini. Motil se je, ko je napovedal, da bo proletariat brezmejno zatiran, da ne bo v meščanski demokraciji nikdar ničesar dosegel — mi bi ga morali najprej tako hraniti, tako oblačiti in s prostim časom tako obsipavati, kot se vse to dogaja v kapitalizmu!

Postavil je bedasto trditev, da sloni blagostanje evropskih držav na kolonijah. A glej, šele potem, ko so se te kolonij otresele, so uresničile svoj „gospodarski čudež“.

Motil se je v trditvi, da ne morejo priti socialisti nikdar drugače na oblast kot z oboroženo vstajo. Nápak so računali, da se bodo te vstaje začele v vodilnih industrijskih deželah — prav nasprotno se je zgodilo. In kako hitro bodo revolucije zajele ves svet in kako brž bodo države odmrlle — vse to ni nič drugega kot zmota in kaže nič drugega kot nepoznanje človeške narave.

In vojne naj bi bile le stvar kapitalizma in naj bi našle svoj konec skupaj z njim — mi smo že doslej doživeli najdaljšo vojno 20. stoletja, petnajst in dvajset let dolgo ni bil kapitalizem tisti, ki je odklanjal pogajanja in premirje — in Bog ne daj, da bi prišlo do tega, da bi morali doživeti najbolj kruto in najbolj krvavo vseh vojn človeške zgodovine, vojno med obema komunističnima velesilama.

Ta nauk je leta 1848 pokopal že tudi nacionalizem kot „preostanek“ — pa poiščite danes na svetu večjo silo, kot je ta!

In z marsičem je tako — človek bi se utrudil, ko bi vse našteval.

Marksizem je ne le netočen, ne le neznanstven, marveč ni niti enega samega dogodka napovedal s številkami, količinami, časovnimi ali krajevnimi določili, kar danes igraje opravijo pri družbenih napovedih računski stroji — vsekakor ne upravljani od marksizma.

Marksizem je grozen po svoji gospodarsko-mehanični surovosti pri poskusu, da bi pojasnil nekaj tako skrajno nežnega, kot je človeško bitje, ali še bolj zapleteno milijonsko podobo ljudi, družbo.

Le s tem, da nekateri verujejo zaradi lakomnosti, drugi zaradi slepote in tretji zaradi ubožstva, je mogoče pojasniti to nesramnost 20. stoletja, da ima tako obremenjeni nauk in po tolikšnih neuspehih še toliko privržencev na Zahodu! Pri nas jih je ostalo komaj kaj. Mi, ki smo dovolj tega okusili, ravnamo le po sili tako...

Z vsemi temi mlinskimi kamni, ki Vas vlečejo navzdol, Vas ni obdabila Vaša zdrava pamet, marveč ta podedovani, nebogljani, napredni nauk. In s kolektivizacijo. In z nacionalizacijo malih rokodelskih in služnih podjetij (kar je naredilo življenje preprostih občanov nevzdržno, a Vi tega ne občutite; kar je vodilo k močni kraji in laži celó v vsakdanjem gospodarskem življenju, a Vi ste pri tem brez moči). In z nujo, vojaški razvoj za veliko mednarodno rabo tako napihniti, da gre vse življenje znotraj dežele po klancu navzdol in ni bilo mogoče v petinpetdesetih letih najti časa, da bi odprli Sibirijo. In z motnjami v industrijskem razvoju in v preustroju tehnologije. In s preganjanjem vere, ki je mar-

ksizmu zelo važna, a stvarnim državnikom neumna in nekoristna — s pomočjo postopakev kvarijo svoje najbolj poštene delovne moči, ki sta jim prevara in kraja tuji, potem pa trpijo zaradi tega, ker se vseprek vara in krade. Verniku je njegova vera najvišja dobrina. Pomeni mu več kot hrana, s katero si polni želodec. Ali ste pomislili na to? Zakaj torej te najboljše milijone svojih podložnikov trgate od domovine? Za Vas, sedanje državnike, je to le škodljivo, a Vi ravnate avtomatično, mehanično tako, ker Vas k temu sili marksizem.

Tistim, ki so bili v marksizmu vzgojeni, se zdi takšen korak strašen: naenkrat začeti življenje brez tega navajenega nauka. A ne ostane prav nobene izbire, okoliščine same silijo k temu. Mogoče je že prepozno.

Državni voditelji Rusije se bodo morali glede preteče vojne s Kitajsko vsekakor opreti na ljubezen do domovine in samó na to. Pametno je izvršiti preusmerjenje sil pred veliko nevarnostjo prej kot pozneje. Pa tudi je odgovor marksizmu pri nas, čeprav obotavlja se, že dolgo v teku, kajti kakšna zveza je med marksizmom in ljubeznijo do domovine? Ni si je mogoče misliti. To je tako nedvoumno, da je Lenin leta 1915 izjavil: „Mi smo protirodoljubi.“ In ta izjava je bila poštena in odkrita. Pri nas je v dvajsetih letih pomenila beseda „patriot“ točno isto kot „belogardist“. Pismo, ki Vam ga jaz sedaj pošiljam, pomeni ljubezen do domovine in je zavrnitev marksizma.

Skraja se bo zdel ta korak težak, a dejansko boste zelo hitro čutili veliko olajšanje, če boste to brezkoristno breme odvrgli. Ta svetovni nazor je ponarejen steber iz papirne mase. Če ga odstranimo, se nič ne podere, se nič ne zamaje. Ta polni do vrha vse družbeno življenje, možgane, govore, radio, tisk le z nečim — z lažjo, lažjo, lažjo. Vse je popolnjeno v laž, in vsi to vedo in zasebno govorijo odkrito o tem in se smejejo in izražajo svojo nevoljo, v uradnih govorih pa hinavsko označajo, „kar se spodobi“, in prav tako hinavsko berejo in poslušajo zdolgočaseno govore drugih — koliko družbene sile je tu zapravljene! In Vi — če razgrnete časopis ali odprete televizijski aparat — ali mogoče Vi sami verjamete, da so ti govori pošteni? Gotovo že dolgo ne več.

Ta obča prisilna laž je postala najbolj mučna stran življenja ljudi v naši državi — slabša kot vse materialne pomanjkljivosti, slabša kot vsa državljanska nesvoboda.

In vsa ta ropotarnica laži, ki ni za našo državno trdnost prav nič potrebna, je v rabi kakor davek v prid marksizmu. Naša država se še vedno oklepa tega lažnega svetovnega nazora in njegovih zmot. Zaradi njega morajo drugače misleči za rešetke, kajti napačen nauk ne more na ugovore in proteste odgovoriti drugače kot z orožjem in rešetkami.

Opustite vendar ta obrabljeni nauk! Naj se pobere iz naše dežele kakor oblak, kakor nalezljiva bolezen! Ko se ga bomo znebili, se bomo skupaj z njim znebili tudi nuje, polniti vse naše življenje z lažjo. Potegnite z nas vseh to potno, umazano srajco, ki je popila toliko krvi, da ne pusti živemu narodnemu telesu dihati, kri tistih 66 milijonov! Ta nosi tudi celotno odgovornost za vso prelito kri.

Ne predlagam Vam, da bi marksizem preganjali ali prepovedali ali proti njemu dokazovali. Predlagam Vam samo to, da sebe in svoj državni stroj in svoje ljudstvo rešite pred njim. Za to zadošča, odtegniti marksizmu mogočno državno podporo in ga prepustiti, naj živi samostojno na svojih nogah. In naj ga vsi, ki to želijo, neovirano propagirajo, branijo in uporabljajo — seveda v prostem času in ne na državne stroške. Dosedanji funkcionarji Agitpropa bodo ob delavnikih čez dan opravljali za deželo donosno delo, resnične vrednote pridobivali (vsako delo, ki ga bodo namesto današnjega izbrali, bo veliko bolj donosno, kajti vrednost sedanjega je enaka ničli, če ni celó škodljivo), ob večerih, ob prostih dneh in med počitnicami pa bodo svoj čas posvečali ljubljenemu nauku in nesebično uživali nad resnico. Tako ravnajo npr. verniki, le da so poleg tega še preganjani. Kakšna priložnost bo to, da se bo na ta način dokazala poštenost vseh tistih, ki so med nami marksizem desetletja dolgo agitirali! (Süddeutsche Zeitung, München, 19. marca 1974.)

delovnih moči potrebujejo tudi temeljne zdravstvene službe.

MORAVČE. — V marcu je škof Lenič posvetil nov daritveni oltar, s katerim je moravska cerkev postala „biser naših cerkvá“. S tem so bila zaključena mnoga obnovitvena dela, ki jih je z velikim poslušom za ohranitev starega in potrebam novega bogoslužja vodil arh. Tone Bitenc. Na prednjem delu oltarja je vzdian stari krstni kamen.

OPLOTNICA. — Člani dramskega krožka pripravljajo pod vodstvom režiserja Milana Vidica opereto češkega skladatelja Ingriša „Tam za goro“. Sodelovalo bo 12 amaterskih solistov in pevski zbor. Za glasbeno spremljavo bo poskrbel pihalni orkester iz Slovenske Bistrice.

ORMOŽ. — Podjetje Intes je dobilo kredite za gradnjo nove sodobne pekarnice v Ormožu. Dosedanja je dotrajala in zahteva od delavcev velikih naporov. Nova pekarnica bo imela zmogljivost 1400 ton kruha in peciva letno. Ob vsem tem pa bo delalo le 14 pekov. Zagotavljajo tudi bolj kvalitetno peko kruha.

POMURJE. — Lendavska rafinerija bo letos odštela 445 milijonov dolarjev za uvoz nafte. Zaradi tega so pospešili raziskave novih nahajališč. Ob vrtnah na desnem bregu Mure so naleteli v globini 150—250 m na 20 m debele plasti rjavega premoga. Prav tako so naleteli na ogromne količine termalne vode (320 milijard m³), ki ima 70 do 90 stopinj. V Petišovcih so ob treh vrtnah v globini 1650 m naleteli na 20 milijard m³ zemeljskega plina.

ROGAŠKA SLATINA. — Znana steklarna „Boris Kidrič“ je začela z gradnjo novih proizvodnih hal v svojem obratu v Bistrici. Dosedanje naprave so že zastarele in postale nerentabilne. V novih oddelkih pripravljajo stroje za izdelovanje barvnega razsvetljavnega stekla. Problem onesnaženja zraka pa rešujejo z uvajanjem električnega procesa pri topljenju stekla.

mali oglasi

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece; Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1,50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pisnu v denarju ali v mednarodnih poštah kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivi metodi. Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifferstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overljeni: sodni prevajalec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajaska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 75 (Eversbuscherstraße).

● SLOVENSKE PREVODE, sodno overjene, Vam po želji oskrbi MONIKA ZIBELNIK, sodnijska prevajalka, 8 München 50, Franz-Albert-Straße 12.

● SLOVENEK v Nemčiji, 42 let, 175 cm, nekadilec, nealkoholik, dobro situiran, mirnega značaja, želi spoznati preprosto in nežno dekle, staro od 28 do 35 let, po možnosti sedaj živečo v Nemčiji. Slika zaželeno. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani levo spodaj. (Št. 18).

● SLOVENEK na Švedskem, 31 let, 173 cm, želi spoznati slovensko, pošteno dekle od 22 do 30 let. Misli resno na poroko in lepo bodočnost. Slika zaželeno. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu

pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 19).

● Prodam enodružinsko HIŠO, takoj vseljivo, po ugodni ceni. Mirko Žižek, Karnerjeva 6, Yu-62000 Maribor, Slovenija, Jugoslavija.

● Prodam kmečko HIŠO z gospodarskim poslopjem in vrtom, 4 km od Kranja, zelo primerno za obrtnika. Jožef Zmrzlikar, D-527 Gummersbach 1, In der Steinerwiese 3, BR Deutschland.

● Prodamo HIŠO z gostinskimi lokali, tujskimi sobami, vrtom in sadovnjakom, ob glavni cesti Maribor—Dravograd, na Spodnji Muti št. 2. Hiša je znana po imenu „Gostišče pri lipi“ in je takoj vseljiva. Podrobne informacije daje družina Moser, D-8264 Waldkraiburg, Richard-Wagner-Str. 49, BR Deutschland. Telefon: 08638 23 10.

● Na prodaj dve HIŠI, zgrajeni do 3. faze, ena dvostanovanjska, v Rogiški Slatini. Franc Špoljar, D-8 München 45, Harpprechtstr. 8. Telefon: 089 - 313 82 72 po 16. uri.

● Prodam HIŠO v gradnji (klet) v Gornji Radgoni. Ignac Kralj, Sp. Ščavnica 14, P. Gornja Radgona, Slovenija, Jugoslavija.

● SLOVENCEM V PARIZU IN OKOLICI: Kdor se hoče temeljito naučiti voziti in to pri slovenskem inštruktorju, naj se obrne na FRANC AUTO ECOLE, 39 rue de Maubeuge, Paris 9°, tel. 878-95-93, métro Cadet ali Poissonnière.

nove knjige

Karel Mauser:

● LJUDJE POD BIČEM

Ni čudno, da je to najbolj uspelo Mauserjevo delo — Mauser je napisal preko dvajset povestnih del — tako odjeknilo v zdomstvu in doma. Ne samo, da je pisano v klenem domačem jeziku; ne samo, da je v delu nanizana cela paleta najrazličnejših značajev in usod; ne samo, da se skozi roman prepleta ljubezen med dvema človekoma: v delu je po najčistejši resnici in z veliko ljubeznijo do usode slovenskega naroda popisano, kaj se je med zadnjo vojno v Sloveniji dogajalo. Verjetno je prav to zadnje tisto, kar ljudi najbolj vabi k branju: resnično pisanje o dogodkih, ki smejo biti doma

osvetljevani samo z ene plati, torej neresnično.

Po nekaterih krajih v Sloveniji je roman romal od hiše do hiše, tako da so ga vsi prebrali.

Ljubo Sirc:

● NESMISEL IN SMISEL

Dr. Ljubo Sirc je profesor na univerzi v Glasgowu na Škotskem. Med vojno se je pridružil partizanom, kmalu po vojni ga je pa domača oblast zaprla zaradi zvez z zahodnimi zavezniki. V svojem delu popisuje Sirc komunistično sodstvo v letih po vojni.

Delo je napeto kakor kriminalni roman. Posebno vrednost mu dajejo imena resničnih oseb, tako zapornikov kot ječarjev, zasliševalcev, sodnikov. Ves čas zgodbe je pričujoče iskanje resnice in pravice, ali kakor to naslov izraža, nesmisel in smisel nove družbene ureditve v Sloveniji.

NEZNANCI

Člani katerega naroda imajo bele hiše in najbolj tiha prometna sredstva?

KROGLICE

Gospod Poznič, uslužbenec pri neki železarni, ima danes smolo. Ko je šel po tisoč kroglic v skladišče, petsto ponikljanih medeninastih in petsto jeklenih, mu je padel težki zaboj iz rok in tisoč kroglic se je zatrkjalo po tleh. Bile so natančno preštete in urejene v dveh predalih. Vse so enako velike in druga drugi čisto podobne. Kako naj si sedaj pomaga, da jih bo uredil v oba predala?

MOŽ V DVIGALU

Nekdo se vozi v svoje stanovanje vedno tako, da pritiskne, ko vstopi v pritličju v dvigalo, na gumb za v 22. nadstropje, zadnjih pet nadstropij pa prehodi peš. Kadar se pelje v obratno smer, pa vstopi v dvigalo v 27. nadstropju — torej tam, kjer ima stanovanje — in se pelje prav do pritličja. Zakaj ravna tako?

V KAKŠNEM JEZIKU?

Pri nekem izkopavanju v Sloveniji so našli napis TUDI SUHU KURIUM. Napis so dali v študij jezikoslovcem, da bi ti ugotovili, v kakšnem jeziku so te besede napisane in kaj pomenijo. Znanstveniki so nalogo brž rešili?

Kaj so ugotovili?

ŽIVALSKI GLASOVI

Andrej, Boris, Ciril, Dušan in Edo živijo na veliki kmetiji. Vsak od njih ima na skrbi po eno žival in sicer sledeče in v tem vrstnem redu: psa, mačka, ovca, telčka in oslička.

Ko priredijo na kmetiji pusta, se vsak od petih fantov preobleče v eno od teh živali, vendar ne v tisto, katero ima on na skrbi, in posnema glas ene teh živali, pa spet ne tiste, za katero on skrbi, pa tudi ne tiste, v katero se je preoblekel.

Andrej je preoblečen v telčka in bleja, Dušan se preobleče v tisto žival, katere varuh je fant, ki laja, Ciril pa je preoblečen v tisto žival, ki jo ima na skrbi fant, ki mijavka.

Katero žival posnema vsak fant?

MERJENJE VIŠINE

Nekemu slikarju so naročili, naj prenove notranjost stolnice: prebarvati mora stene, pa tudi obnoviti vse okraske na njih.

Preden prične z delom, se znajde pred veliko težavo. Vsi načrti cerkve in vse mere notranjščine, ki ima nepravilne oblike, so se že pred časom izgubili.

Ker je moral, preden bi postavil odre, slikar zmeriti različne višine do stropa, kar bi zahtevalo mnogo truda in denarja, je prosil svoje znanke, če bi mu mogel kdo svetovati kakšen bolj preprost in bolj cenen način merjenja.

Res mu je dal neki znanec nasvet, ki ga je ta takoj uporabil. Kaj mu je nasvetoval?

TEHTANJE

Neka gospa mora stehtati nekaj paketov, katerih vsak tehtaja več kot en kilogram in manj kot dva. Ima pa le pisemsko tehtnico, ki more stehtati le predmete, težke 1 kg ali manj.

V pisarni najde gospa tehtnico, ki je prav taka kot njena.

Vendar ne odneha. Kmalu potuhta rešitev. Kakšno?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

PIRHI: Devet. Pri osmih pirhah se more zgoditi, da sta slučajno po dva rdeča, modra, zelena in rumena. Deveti pirh je pa prav gotovo ene od štirih navedenih barv.

ŠAHOVSKI KONJ SKAČE: Zaporedje polj je: 1, 12, 19, 8, 5, 14, 17, 6, 3, 10, 13, 16, 7, 4, 15, 18, 11, 2, 9, 20.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

PADALEC: Petrič je nevzemerljiv in ne izgubi miru ob ničemer. Pozna natančno ritem svojega srca. Zato more, ko šteje bitje žile na roki, z največjo natančnostjo ugotoviti čas treh minut.

LETNICA: 1870.

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 0 31 24 - 23 59).

Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift. 6422 Stams, Tirol.

Alozij Sterle, Kolonitzplatz 1, 1030 Wien 3.

„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I (za cerkviyo Am Hof).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franc Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29 (Tel. 02132 - 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 80).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Ra ueneggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Telefon 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01 / 50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 / 2-19-55).